

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 645

vineri 26 ianuarie 1962

8 pagini 25 bani

În biblioteca Școlii medii „M. Sadoveanu” din Capitală se găsesc întotdeauna cărți interesante atât pentru elevii mici cit și pentru cei din clasele mari.

Literaturii îi revine un rol de seamă în formarea și educarea tineretului. Tînăra noastră generație are nevoie de opere care intruchipează idealurile pline de măreție ale epocii noastre, evocînd tradițiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare, cultivînd dragostea de patrie, de muncă, năzuința tineretului spre mari înfăptuiri.

(din Cuvîntarea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la Conferința pe țară a scriitorilor)

O bună pregătire celor ce îndrumază

În dorința de a ajuta conducerile școlilor să obțină rezultate cât mai bune în îndrumarea procesului instructiv-educativ și în rezolvarea sarcinilor administrative, secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional Dobrogea, cu sprijinul comitetului executiv regional, a organizat la Eforie în zilele de 16-24 ianuarie un curs-instructaj cu directorii școlilor de 8 ani și medii. Au participat toți inspectorii metodiști ai secției regionale și cite unul sau doi inspectorii metodiști de la secțiile raionale. Programul cursurilor a cuprins lecții, seminarii și consultații.

Lecțiile au dezbătut probleme legate de sarcinile generale ale școlii de 8 ani, realizarea planului de școlarizare și a planului de învățămînt, planificarea muncii, organizarea și desfășurarea de către directori a controlului activității pedagogilor, munca metodică în școală, formele și metodică activității practice a elevilor, controlul de către director al acestor activități, munca școlii cu familia, or-

ganizarea și desfășurarea lucrărilor pentru închiderea anului școlar, munca diriginților și îndrumarea ei de către director, munca în afară de clasă și extrașcolară, munca administrativă etc.

Expunerea lecțiilor a fost încredințată inspectorilor regionali, ținîndu-se seama de problemele de care răspunde fiecare din ei conform planului de muncă. Pregătirea seminarilor s-a făcut sub directa îndrumare a tovarășilor care au pregătit și au ținut lecțiile. Conducerea discuțiilor în seminarii a fost încredințată inspectorilor raionali, asistați permanent de inspectorii regionali — repartizați la raioanele de care răspund în munca de control și îndrumare. Adoptîndu-se acest procedeu, s-a avut în vedere realizarea unei mai temeinice pregătiri a inspectorilor regionali și raionali.

Desfășurarea discuțiilor în seminar nu s-a limitat la dezbaterile teoretice o problemelor lecției. Directorii au fost îndrumați să aducă în discuții cit mai

multe exemple din experiența lor. De pildă, în cadrul discuțiilor despre controlul de către director al activității la clasă a pedagogilor, tov. Gocerenco Georgeta, directoarea Școlii de 8 ani din Poarta Albă-oraș, a arătat cum un control sistematic, încă din primele zile de curs, la începutul anului, i-a dat posibilitatea să identifice cadrele didactice care aveau nevoie de mai mult ajutor. Astfel, la clasa I-a, s-a văzut nevoită să controleze aproape zilnic desfășurarea lecțiilor de predarea citit-scrisului, pentru că învățătorul clasei nu stăpînea suficient metoda fonetico-analitică sintetică. Indicîndu-i bibliografia necesară, ajutîndu-l să-și pregătească lecțiile, învățătorul și-a lichidat lipsurile și, datorită conștiințozității lui, a obținut rezultate apreciabile la sfîrșitul trimestrului.

Tovarășul Hogeia Ion din Turcoaia — a arătat în cadrul discuțiilor în seminar cum valorifică el aspectele pozitive în activitatea cadrelor didactice, descriînd procedeele și metodele acestora într-un registru care stă permanent la îndemîna pedagogilor în cancelaria școlii.

În felul acesta, în cadrul discuțiilor în seminarii problemele lecțiilor au fost bogat exemplificate, numeroși directori tineri reușind să cunoască multe procedee bune folosite de tovarăși cu mai multă experiență.

Programul de lecții și seminarii a fost completat și cu consultații asupra citorva probleme deosebit de importante: educația ateist-științifică în școală, formele colaborării conducerii școlii cu conducerea organizațiilor U.T.M. și de pionieri, problemele aplicării programelor școlii de 8 ani în clasele I-IV, aspecte ale pregătirii elevilor la limba romină și măsuri pentru îmbunătățirea nivelului acestei pregătiri, constatările privind desfășurarea lucrărilor de laborator la chimie etc.

În planul de activitate al secției de învățămînt și cultură regionale mai sînt prevăzute acțiuni asemănătoare, menite să ridice calitatea muncii școlilor. Astfel, în cursul trimestrului acestuia va avea loc un instructaj de trei zile cu colectivele secțiilor raionale. În timpul vacanței de primăvară sînt prevăzute consfătuiri raionale cu diriginții în care se va discuta despre primele rezultate ale aplicării îndrumărilor din lucrarea „Munca profesorului diriginte”.

Considerăm că instruirea temeinică cadrele cu sarcini de răspundere în munca de control și îndrumare, ca și în munca de educație comunistă a elevilor, vom reuși să creștem nivelul de pregătire al elevilor noștri.

PROCES NOTEI 4

10 noiembrie 1961, ora 10 dimineața. În sala mare de festivități a casei de cultură din Fetești, a început procesul intentat notei patru. Asistența — cîteva sute de elevi din toate școlile Feteștiiului — freamătă de nerăbdare. Deodată peste sala mare răsună vocea puternică a apodului: „Să fie adus inculpatul!” Apoi s-a lăsat o liniște deplină. Toate privirile se îndreaptă spre ușa pe care intră timidă, împurpurată de rușine, nota patru.

— Numele? — întrebă scurt judecătorul (Mariana Dunăreanu, elevă în clasa a VII-a, care a obținut numai note de 9 și 10 pe primul trimestru).

— Nota Patru, răspunde inculpatul.

— Adresa?

— În carnetele elevilor care nu învață bine.

După acest scurt interogatoriu procurorul (pioniera Maria Cojan) citește actul de acuzare, arătînd motivele pentru care nota patru a fost dată în judecată de către notele 9 și 10. „Profitînd de îngăduința pionierilor, a elevi-

lor, a profesorilor — arăta procurorul — nota patru și chiar sora ei mai mică, nota trei, s-a cuibărit în cataloage și în carnetele elevilor Tudor Șerban din clasa a VII-a „B”, Ion Avram, din clasa a VII-a „C”, Gheorghe Șerban din clasa a VII-a „B” și alții, amenințîndu-i să rămînă corigenți, pătînd în același timp onoarea claselor lor, a întregii școli. Prin atitudinea lor față de învățatură, prin faptul că acești elevi au mijlocit intrarea notei patru în cataloage consider că trebuie trași la răspundere cu hotărîre în acest proces”.

În sală sînt aduși toți elevii care au obținut note de trei și patru și pe rînd sînt interogați de judecător.

— Ion Avram!

— Am luat 4 la matematică pentru că în loc să-mi fac temele, m-am jucat, și a doua zi n-am știut lecția. Altă dată, am lipsit nemotivat de la școală. La ora de fizică în loc să fiu atent, m-am jucat în bancă și n-am știut să răspund la întrebarea tovarășii învățătoare. Nota patru atât a as-teptat.

— Alexandru Iorga!

— Eu am crezut că dacă am o notă nu mai trebuie să învăț. Și cînd nu înveți, nota patru și trei îți dau mîna imediat.

— Aneta Manea!

— N-am învățat temeinic pentru teza de la chimie și... am încercat să copiez. Nota trei mi-a propus apoi să fim prietene...

În fața judecății au fost chemate nu numai notele patru și trei, ci și nota cinci, pentru că, după cum spunea procurorul, ea este apropiată de patru și de obicei în catalog sînt alături.

Depozițiile elevilor cu note de cinci, de patru și de trei au stîrnit indignare în sală. Una după alta, notele de zece și de 9 au cerut să fie audiate pentru a înfiera atitudinea pe care au dovedit-o acești elevi față de învățatură, ușurința cu care au permis notelor de cinci, patru și trei să pătrundă în catalog.

După dezbateri completul de judecată s-a întrunit pentru a hotărî asupra sentinței. Cum de fapt se și aștepta, fiecare elev, nota patru cit și

sora sa mai mică nota trei, au fost aspru condamnați.

★

De la sentința dată la procesul notei patru au trecut mai bine de două luni. Dar ecoul, influența puternică pe care a avut-o această interesantă acțiune a Școlii de 7 ani nr. 2, se simte și acum. Nu numai printre elevii școlii respective ci și printre elevii celorlalte școli din Fetești. În săptămînilor care au urmat, elevii judecați la proces și-au îndreptat notele. Tudor Șerban, Avram Ion, Nicolae Chiriță și toți ceilalți elevi amintiți n-au mai luat pînă la sfîrșitul trimestrului I nici o notă de patru. La clasa a VII-a „A”, unde înaintea acestui proces erau elevi amenințați să rămînă corigenți la matematică și romină, n-a existat nici un corigent, toată clasa a promovat cu medii bune și foarte bune.

Și chiar dacă acum nota patru mai încearcă să se strecoare uneori în vreun catalog, nu se simte de loc la ea acasă. Impotriva ei se duce o luptă necruțătoare.

MONICA VERDEȘ

Cu sprijinul gospodăriei

Școala noastră, Școala de 8 ani din comuna Mozăceni-Deal, regiunea Argeș, primește un sprijin susținut din partea gospodăriei agricole colective „Nicolae Bălcescu”. Acest sprijin se concretizează mai ales în asigurarea condițiilor necesare pentru instruirea practică a elevilor în ceea ce privește munca în agricultură. Acum, în timpul iernii, elevii participă la diferite lucrări organizate de colectivități. Astfel, s-a lucrat în atelierele gospodăriei la confecționarea răsadnii, a marca-toarelor pentru însemnarea rîndurilor, plantatoare etc. toate

acestea în vederea muncilor de primăvară pe lotul școlar experimental. Dar sprijinul G.A.C. „Nicolae Bălcescu” nu se rezumă numai la a crea elevilor școlii noastre condiții pentru efectuarea lucrărilor practice. Colectivității, părinții elevilor, se interesează îndeaproape și de înzestrarea școlii cu mobilier și material didactic. De exemplu, autocamionul gospodăriei a transportat recent materialul didactic și băncile repartizate școlii de către secția rațională de învățămînt. În atelierul de tâmplărie al gospodăriei s-au efectuat suportori pentru draperii pen-

tru sălile de clasă și stative pentru hărți și planșe. De asemenea, tot gospodăria asigură transportul elevilor cu ocazia excursiilor organizate de școală, a concursurilor școlare, a întrecerilor sportive. Elevii se străduiesc să răspundă cu cinste grijii pe care le-o poartă gospodăria colectivă. Deseori, ei susțin programe artistice pentru colectivități la centrul de radioficare și la colțul roșu al gospodăriei.

DUMITRU ANGHEL
directorul Școlii de 8 ani
Mozăceni-Deal, reg. Argeș

POSTA redacției

Hanc Pavel, comuna Gurba, raionul Ineu.

În îndeplinirea unor sarcini didactice suplimentare peste norma corespunzătoare de muncă trebuie să se facă în primul rînd deosebirea dacă acestea sînt considerate cum sau sînt considerate ca plată cu ora.

Indiferent din care aceste categorii fac parte sarcinile suplimentare, ele nu intră în calcularea indemnizației pentru concediul de odihnă ce se acordă cadrelor didactice în timpul vacanței de vară.

Orele atribuite prin cumul se plătesc însă pe timpul vacanțelor de iarnă și primăvară, cînd cadrele didactice nu sînt în concediu și au de îndeplinit sarcini în școală. Activitatea didactică suplimentară care e considerată plată cu ora nu se plătește însă pe timpul vacanțelor de iarnă și de primăvară, întrucît în acest caz se iau în considerare numai orele efectiv prestate prevăzute în planul de învățămînt.

În instrucțiunile M.I.C. și în îndreptarul trimis secțiilor de învățămînt și cultură se precizează ce se înțelege prin cumul și prin plată cu ora. Potrivit acestor instrucțiuni posturile și catedrele vacante sau care devin vacante și orele ce depășesc sarcinile didactice și nu formează catedre aparte sînt atribuite prin cumul, în timp ce posturile și catedrele ai căror titulari se află în concediu medical de maternitate sau în exercitarea unor sarcini obștești temporare sînt atribuite ca plată cu ora.

Fiecare oră efectiv prestată din cele considerate ca plată cu ora este remunerată cu 1/190 pentru educatoare, 1/96, pentru învățători, 1/120 pentru maștri-instruc-tori și 1/100 pentru profesori, din salariul tarifar al funcției îndeplinite, fără alte sporuri.

În ceea ce privește cumulul, acesta este retribuit astfel: — posturile de învățători, cu 60% din salariul tarifar al funcției; — 1/2 normă didactică de profesor sau maistru-instructor — cît se poate cumula la clasele V—XI, în școlile profesionale, pedagogice, de meserii, tehnice — este retribuită cu 40% din salariul tarifar al funcției.

Funcția de învățător poate fi cumulată numai de cadrele care predau la clasele I—IV, în schimb funcția de profesor poate fi cumulată de orice cadre didactice cu pregătire de specialitate, sau de specialiști din întreprinderi și instituții.

În funcție de situația în care se află față de cete arătate mai sus, se stabilește și retribuiția în cazurile arătate în scrisoarea trimisă de dvs.

Marioara Popa, comuna Liteni, raionul Fălticeni.

Trecerea în categoria următoare de salarizare după vechime s-a făcut în mod just, adică de la 1 decembrie. Instrucțiunile în vigoare prevăd că trecerea de la o grupă de salarizare după ve-

chime la altă grupă se face de la întâi a lunii următoare celei în care s-a depus cererea cu actele pentru justificarea acestei treceri.

În cazul de față, actele fiind depuse la 4 noiembrie, trecerea în grupa următoare de vechime trebuie să se facă de la 1 decembrie.

Gligor G. comuna Năcuț, raionul Mîzul.

Absolvenții facultății de științe naturale-geografie nu pot primi dreptul de a preda chimia în școala medie, întrucît aceasta nu este specialitatea lor principală dobîndită prin studii, sau pentru care au fost atestate.

Excepții temporare de la această regulă pot exista numai acolo unde nu se găsesc profesori de specialitate în localitate.

E. Velescu — directorul Școlii elementare de 4 ani, comuna Graba, raionul Vinju Mare.

Funcția de educatoare nu poate fi cumulată. În schimb, dacă postul de educatoare nu este vacant, dar titulara se află în concediu medical, de maternitate sau în altă situație prevăzută în instrucțiunile M.I.C., el poate fi atribuit temporar unei învățătoare care va fi retribuită cu ora. În acest caz fiecare oră efectiv prestată și care face parte din norma didactică prevăzută pentru grădinițe va fi plătită cu 1/190 din salariul funcției de educatoare.

Marla Teodoru comuna Lozna, raionul Dorohoi.

Absolvenții cu diplomă ai școlilor medii, inclusiv ai liceului industrial, care predau la clasele V—VII, sînt asimilați la salarizare cu învățătorii de categoria I-a.

Întrucît dvs. sînteți absolventă a liceului industrial, iar la 1 august 1959 aveți un stagiu în învățămînt de peste 10 ani, după cum reiese din scrisoare, aveți dreptul să fiți asimilată la încadrare cu învățătorii de categoria I-a cu gradul definitiv, în grupa de vechime 10—20 ani.

Ștefan A. Tohță, O. Neagu, Lucia Pavelean, Emilian Anton, Ioan Margine, Sofia Constantin, Eva Asaftei, Ioana A. Petrică, Olga Andrei, Ioan C. Mureșan, Constantin Șalapi.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicați, adresați-vă direct secțiilor de învățămînt și cultură respective, care sînt în măsură să le soluționeze.

Pescnicute C, Valentin, Lică Gh. Nicolae, Constantin Ionescu, Ioan Rakosi, Vasile Negară, Gh. Brăescu.

Lămuririle pe care le cereți dvs. le găsiți la rubrica „Posta redacției” apărută în numerele anterioare ale gazetei noastre.

VIITORII ELEVI AI ȘCOLII SERALE

Cadrele didactice de la Școala medie serală din orașul Târgu, avînd îndrumarea permanentă a organizației de partid și a direcției școlii, pe lângă desfășurarea unei munci conștiințoase în procesul instructiv-educativ se preocupă din vreme de recrutarea viitorilor elevi seraliști pentru anul școlar 1962—63.

Fiecare cadru didactic a fost repartizat la cite o întreprindere pentru a cunoaște pe viitorii muncitori-elevi care îndeplinesc condițiile de a se înscrie la învățămîntul seral. Cu sprijinul comisiilor de selecționare din întreprinderi, cadrele didactice s-au deplasat la locul de muncă al viitorilor elevi unde s-au interesat de rezultatele lor în producție și de preocupările de viitor. Apoi s-a trecut la organizarea de ședințe pe întreprinderi cum au fost de pildă cele de la Fabrica de sticlărie și cea de la Uzinele chimice la care pe lângă viitorii muncitori-elevi au luat parte și muncitorii-elevi care frecventează în prezent școala serală. La aceste ședințe cadrele didactice au vorbit despre importanța învățămîntului seral, despre grija partidului și guvernului nostru pentru ridicarea nivelului cultural și a calificării tinerilor muncitori. Cu deosebit interes a fost ascultat și cuvîntul muncitorilor-elevi Eugen Velea și Ioan Bordeianu din clasa a X-a „E” muncitori la fabrica de sticlărie, Emil Suciu secretar U.T.M. pe întreprindere, elev în clasa a XI-a „B” și Ioan

Todea din clasa a XI-a „A”, ambii muncitori la uzinele chimice, fruntași în producție, fruntași în învățămînt. Aceștia au vorbit despre modul în care au reușit să-și îmbunătățească calitatea muncii lor ca rezultat al aplicării în practica producției a cunoștințelor primite pe băncile școlii. Convingerea cu care au vorbit, dragostea pe care au manifestat-o față de școală a trezit un adevărat entuziasm ascultătorilor. Astfel, numai la fabrica de sticlărie s-au înscris 120 de muncitori, un număr important de înscriși înregistrîndu-se și la celelalte întreprinderi din oraș. Prin grija părintească a partidului tinerii muncitori din patria noastră au

creat toate condițiile pentru a-și însuși știința și cultura. Este o minărie pentru noi cadrele didactice să luăm parte la astfel de prefaceri ce au loc în patria noastră. Elevii noștri muncitori nu numai că-și însușesc cu succes ceea ce noi le predăm în școală, dar ei însuși devin inovatori, deschizători de căi noi în domeniul științei și tehnicii. Iată pentru ce munca noastră, a cadrelor didactice din învățămîntul seral, ne dă aripi pentru a obține rezultate bune în îndeplinirea sarcinilor pe care partidul și statul nostru democrat-popular ne-a încredințat-o.

Prof. E. POP

Localul nou al școlii de muzică

Mare a fost bucuria celor 600 de elevi ai Școlii de muzică nr. 2 din București, cînd au început trimestrul al doilea într-o clădire nouă, special construită pentru specificul învățămîntului artistic.

Situată în centrul Capitalei, pe str. Locot. Lemnea, școala dispune de 12 săli spațioase de cultură generală, dotate cu laboratoare de fizică și chimie, precum și de circa 50 de săli pentru învățămîntul muzical de specialitate. O sală de spectacole de 300 de locuri, tratată acustic după cele mai moderne principii tehnice, dotată cu scenă spațioasă, capa-

bilă a cuprinde o formație simfonică, cu fosă de orchestră și aparat electric corespunzător, un studio de înregistrări și o cabină tehnică — toate încălzite în lumină de neon — completează armonios această frumoasă clădire. Un cabinet muzical înzestrat cu difuzoare, căști de audiere, televizor ș. a., o bibliotecă o discotecă și o fonotecă auxiliară, oferă condiții minunate de studiu viitorilor artiști.

Noua construcție a Școlii de muzică nr. 2, ilustrează încă o dată grija de care se bucură învățămîntul muzical în țara noastră.

EUGEN VICOS

Manuale noi în Editura Agrosilvică

FL. LUPESCU, I. MILIȚIU și GH. STANCIU: Pomologie.

Lucrarea cuprinde descrierea principalelor soiuri de pomi și arbuști fructiferi cultivați la noi în țară: măr, păr, gutui, cireș, vișin, prun, cais, piersic, căpșun, zmeur etc., precum și a elementelor caracteristice de recunoaștere, mai ales a fructelor.

Se adresează în special elevilor din școlile profesionale horticoale.

O. HOPULELE: Creșterea ovinelor.

Lucrarea se ocupă de originea raselor, aspectul exterior al oilor, producția de lînă, piei și lapte, descrierea principalelor rase de oi din R.P.R. și alte țări, metodele de creștere și îmbunătățire a diferitelor rase, alimentația și măsurile ce trebuie luate pentru dezvoltarea creșterii oilor în țara noastră.

Se adresează elevilor de la școlile de maștri zootehnici.

E. BOGDAN: Microbiologia veterinară.

Cartea cuprinde noțiuni strict necesare despre microbi, arătîndu-se importanța microbiologiei ca știință în slujba apărării sănătății oamenilor și animalelor. Se insistă asupra descrierii agenților patogeni ai diferitelor boli. Astfel prima parte — microbiologia generală — cuprinde date despre clasificarea și caracterul generale ale microbilor, fiziologia și biologia lor. Partea a II-a prezintă caracteristicile infecției și imunității, iar partea a III-a — microbiologia specială — descrie amănunțit microbii principalii boli

Manualul se adresează elevilor din școlile tehnice și tehnice de maștri veterinari.

O. CĂRARE, A. SAVA: Organizarea gospodăriei silvice.

Lucrarea cuprinde probleme privind economia forestieră, organizarea întreprinderilor forestiere socialiste, planificarea lucrărilor și organizarea muncii în sectorul silvic.

Se adresează elevilor de la școlile profesionale de pădurari.

I. TRICU: Alimentația animalelor domestice.

Lucrarea cuprinde descrierea nutrețurilor și pregătirea lor pentru hrana animalelor; normele de hrănire și bazele alimentației vitelor comute mari, cailor, porcilor, oilor, iepurilor de casă și păsărilor, necesarul în substanțe nutritive în funcție de productivitatea animalelor etc.

Se adresează elevilor de la școlile profesionale zootehnice.

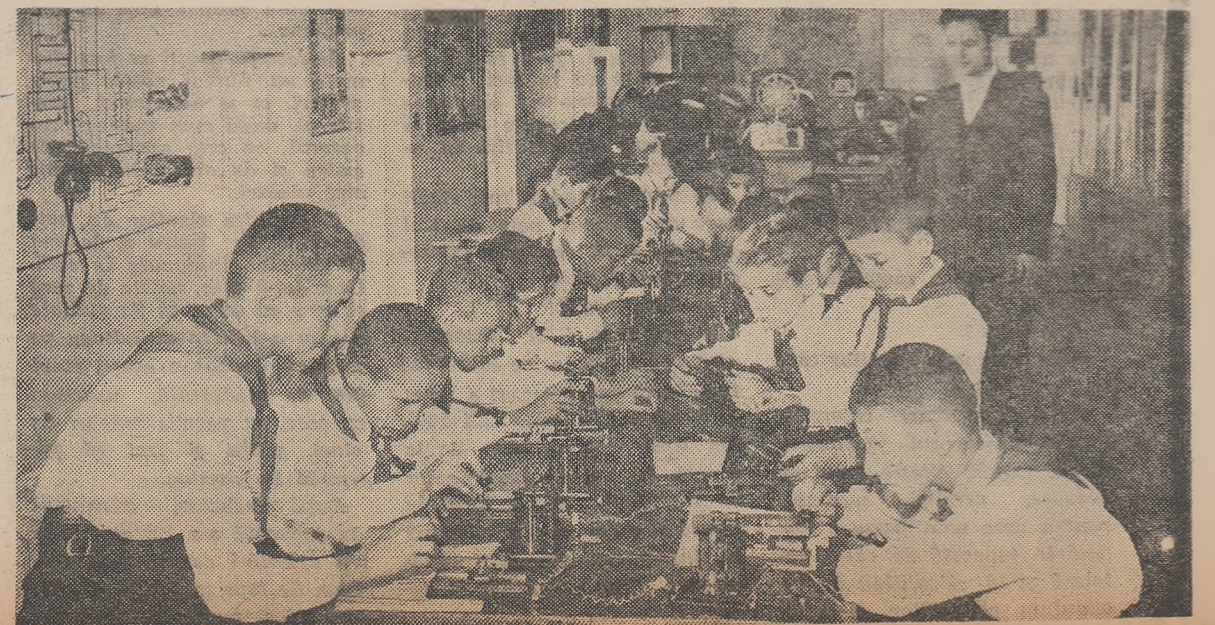
C. MITROI și I. MARELOIU: Repararea tractoarelor și mașinilor agricole.

Cartea are scopul să dea elevilor cunoștințele teoretice și practice privind reparația tractoarelor și mașinilor agricole și întreținerea lor în timpul exploatarea. În lucrare se insistă asupra metodelor practice de reparații, dîndu-se exemple asupra posibilităților de ridicare a productivității muncii și calității lucrărilor de reparații și întreținere. Se adresează elevilor de la școlile tehnice de maștri-mecanizatori.

V. SCRIPNIC: Mașini agricole.

derne tipuri de mașini agricole folosite în agricultură. Astfel, sînt descrise mașinile pentru prelucrarea solului, mașinile de semănat, administrat îngrășăminte pentru combaterea dăunătorilor, de recoltat cereale, rădăcinoase și plante tehnice, de sortat și condiționat semințe, pentru pregătirea furajelor precum și mașinile pentru lucrări speciale. La fiecare categorie de mașini se arată modul de funcționare și reglajele principalelor defecțiuni.

Manualul se adresează elevilor din școlile tehnice de maștri-mecanizatori.

Cum se rezolvă scrisorile și sesizările

La Ministerul Învățământului și Culturii s-a analizat, într-o ședință de colegiu, modul în care organele de învățământ — centrale și locale — traduc în viață hotărârile partidului și guvernului privind obligativitatea și operativitatea rezolvării scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii.

În ședința colegiului a reieșit printre altele, că o mare parte din scrisorile venite în minister se referă la probleme ce trebuiau să fie rezolvate de către secțiile regionale și raionale de învățământ, sau chiar de către directorii școlilor. Îmbunătățirea activității în domeniul rezolvării scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii trebuie, așadar, să pornească de la nivelul școlilor, al secțiilor de învățământ.

Ca urmare, redacția noastră a inițiat un sondaj în câteva raioane din țară pentru a cunoaște aspecte concrete privind munca în acest domeniu, modul cum sunt respectate prevederile Hot. Consiliului de Miniștri nr. 4012.

În pagina de față relatăm unele asemenea aspecte și probleme legate de ele.

Cind există spirit de răspundere

La Secția de învățământ și cultură a Sfatului popular al regiunii Dobrogea au sosit, de la deschiderea anului școlar și pînă în prezent, un număr de aproape 120 de scrisori ale oamenilor muncii. O bună parte din acestea — mai precis 65, cuprind cereri de numiri în învățământ, pe care secția regională le-a repartizat raioanelor respective, 5 sînt cereri privind eliberări de adeverințe, 7 cereri pentru primirea în internate sau în casele de copii, 21 sesizări, restul — scrisori care solicită lămuriri privind salarizarea.

De la început se cuvine menționa faptul că la un număr atît de mare de oameni ai muncii cu care școala are legături directe, numărul scrisorilor, și în special al sesizărilor, este destul de mic. Această situație apare și mai evidentă dacă o raportăm la situația altor secții de învățământ și cultură regionale al căror număr de scrisori și de sesizări este cu mult mai ridicat.

OBIȘNUINȚĂ

În familia unui director învățat să poarte omul pe drumuri.

— Tată, la toamnă merg la școală. Ce acte trebuie să dau?
— Mergi și întreabă la secția de învățământ.

Preocuparea pentru rezolvarea la timp și cu spirit de răspundere a scrisorilor oamenilor muncii există de multă vreme la Secția de învățământ și cultură a regiunii Dobrogea. Începînd din 1954, pe baza documentelor de partid și a măsurilor luate de minister, îndrumată și ajutată permanent de comitetul regional P.M.R., secția de învățământ a statornicit în acest domeniu de activitate, o preocupare atîntă care a fost imprimată pînă în școli. Centrul de greutate în munca secției, pe această linie, ne-au informat tov. C. Baltag, șeful secției și tovarășii N. Mihai și I. Bădica, inspectori regionali, a căzută în primul rînd, pe îndrumarea secțiilor raionale și a directorilor de școli în rezolvarea scrisorilor și sesizărilor

legității populare a cererilor oamenilor muncii. Totodată s-a intensificat controlul muncii în acest domeniu. Secția de învățământ a regiunii Dobrogea a folosit în acest scop, în afara inspecțiilor periodice, și ședințele cu directorii, organizate la secțiile raionale de învățământ. În aceste ședințe, inspectorii regionali au expus problemele ridicate în scrisorile oamenilor muncii adresate regiunii, au dat indicații pentru rezolvarea de principiu a problemelor ridicate.

Numărul sesizărilor reflectă în bună măsură calitatea și conținutul muncii desfășurate în școli, la secțiile de învățământ raionale. „Cînd dintr-un anumit raion ne soseau multe scrisori privind, de pildă, încadrarea și salarizarea, examenele de grad etc., am desprins concluzia — ne spunea șeful secției regionale — că secția raională respectivă și directorii de școli n-au reușit să desfășoare o muncă de calitate în aceste domenii, că nu au izbutit să lămurească învățătorilor și profesorilor, pe deplin prevederile hotărîrilor și instrucțiunilor care reglementau problemele de învățământ și, mai ales, esența acestora. În asemenea cazuri un inspector al secției — de obicei cel care se ocupă de îndrumarea și controlul muncii în raionul respectiv — însoțit, de la caz la caz, de șeful biroului plan din cadrul secției regionale, se deplasa la fața locului, analiza situația existentă, lua măsuri de remediere. Aceste măsuri priveau, mai ales, înlăturarea cauzelor care au generat deficiențele. Printre ele menționăm organizarea unor dezbateri cu inspectorii raionali și directorii de școli pe problemele cele mai dificile ridicate de aplicarea normativelor în vigoare. Urmarea a fost că după încheierea lucrărilor privind noile încadrări, ne-au sosit la secție doar 6 scrisori pe această temă“.

Secția de învățământ a regiunii Dobrogea, dispune de o evidență precisă a tuturor scrisorilor, cererilor și sesizărilor primite, evidență în care se arată data și modul în care acestea au fost soluționate. Toate scrisorile au fost citite de către tov. C. Baltag, șeful secției, chiar în ziua sosirii. Pe una din margini sînt indicate măsurile pentru rezolvare, termenii în care i se va răspunde solicitatorului. Analizînd cea mai mare parte din aceste scrisori, am desprins concluzia că ele au fost soluționate în termenele stabilite prin hotărârile de partid, că s-a manifestat multă grijă pentru rezolvarea lor. Astfel, la cererea primită de la Petre Necular, din comuna Ciucurava, raionul Iștria, prin care acesta solicita înscrierea celor 4 fii ai săi la o casă de copii, prezentînd motivele temeinice care îl determinau, șeful secției a dispus întocmirea urgentă a actelor necesare, informînd despre aceasta pe solicitant. Pentru cercetarea unei sesizări privind unele aspecte din activitatea fostului director al Școlii de 7 ani din comuna Somova, raionul Tulcea, a fost trimis acolo un inspector regional, care a cercetat cu atenție la fața locului sesizarea, comunicînd toată celei care a sesizat netemeinicia sesizărilor. Multe din sesizările venite prin organele de presă centrale și locale, au fost de asemenea rezolvate în 3-4 zile.

S-ar putea da încă alte numeroase exemple din care să rezulte preocuparea secției regionale de învățământ pentru soluționarea la timp și în spiritul legii a cererilor oamenilor muncii.

A fost verificat în practică de către unii șefi de secții raionale de învățământ și cultură din regiunea Dobrogea, un procedeu menit să ajute pe oamenii muncii

* În ce privește redacția noastră, numărul scrisorilor din regiunea Dobrogea, în care se cer lămuriri, sînt exprimate nemulțumiri, și se fac variate sesizări etc., este minim, în timp ce regiuni ca Oltenia, Ploiești, Bacău, Suceava alimentează substanțial poșta zilnică primită de redacție. Nu cred oare secțiile de învățământ din regiunile de mai sus, că această situație reflectă defecțiunile din propria lor activitate? Că este, în sfîrșit, cazul să se ocupe cu mai mult simț de răspundere de înlăturarea cauzelor care dau naștere la ase-

rezolvarea problemelor. Cu prilejul ședințelor la regiune ei au adus și diferite cereri care le-au fost prezentate lor, dar erau de competența secției regionale. Aceasta o pot face directorii școlilor cînd vin la secția raională, ca și șefii secțiilor de învățământ și cultură regionale cînd vin la minister.

Un exemplu de formalism

Cu toate acestea, la regiunea Dobrogea am întîlnit și câteva scrisori rezolvate în mod formal. Iată o scrisoare trimisă de Maria Gomoiu, educatoare în comuna Girlița, raionul Adam-Clisi, prin care aceasta se plînge că nu i s-a achitat salariul pe timp de câteva luni. Din răspunsul secției regionale rezultă că de aceasta e vinovată educatoarea însăși, pentru că nu a depus la vreme actele de încadrare. S-ar părea, la prima privire, că secția și-a făcut datoria: a cercetat motivele care au făcut ca educatoarea să nu-și primească salariul și i-a comunicat acesteia în termen legal, constatarea, recomandîndu-i să se adreseze comisiei de litigiu. Și totuși lucrurile s-au întîmplat astfel: la secția de învățământ și cultură a Sfatului popular al raionului Adam-Clisi s-a prezentat această tovarășă, care a solicitat un post de educatoare. Fiind cunoscută — mai funcționase înainte în acest raion — secția i-a reținut cererea și a trimis-o chiar de a doua zi la post. Ulterior, s-a văzut că din dosarul personal al solicitantei lipseau o serie de acte absolut necesare pentru eliberarea deciziei. Dar numai după mai multe săptămîni — timp în care tov. Gomoiu a funcționat efectiv — i s-a cerut aceste acte. Pînă la procurarea lor și pînă la apariția deciziei au trecut câteva luni. Este oare în adevăr vinovată de aceasta numai tov. Gomoiu? Sau, mai bine zis, este vinovată ea în primul rînd? Credem că vinovată este, mai ales, secția de învățământ a raionului care a trimis-o să funcționeze fără decizie, fapt de altfel, cu desăvîrșire nepermis, și a tărgănat completarea dosarului. În ce privește soluția secției regionale de învățământ — se recomandă tovarășei Gomoiu să se adreseze comisiei de litigiu — ni se pare comodă. Era necesar ca imediat ce a constat neglijența să fi luat măsuri pentru a obliga pe cei vinovați să suporte direct consecințele. Credem că pentru aceasta nu este tîrziu nici acum.

Scrisorile - ajutor în îmbunătățirea muncii

Majoritatea secțiilor de învățământ arată receptivitate față de sesizări, socotîndu-le, așa cum este și firesc, un prețios ajutor la permanenta îmbunătățire a activității școlilor din regiunile și raioanele respective. La o scrisoare prin care erau semnalate unele lipsuri în ce privește crearea condițiilor unei bune desfășurări a muncii la grădinița sezonieră de la Bucerdea Grînoasă, raionul Medias, secția de învățământ a trimis imediat la fața locului doi inspectori, care au luat măsuri pentru remedierea lipsurilor semnalate. Totodată, a mulțumit celui care semnalase deficiențele respective. De asemenea, Sfatul popular al regiunii Banat, la o sesizare privind locuința necorespunzătoare a profesoarei Silvia Varan, a cercetat cu atenție situația, la fața locului, comunicîndu-i că sesizarea fiind justă, s-au luat măsuri pentru ca în cel mai scurt timp tovarășa Varan să primească o locuință corespunzătoare.

Din păcate, mai sînt încă secții de învățământ care nu numai că nu cercetează cu atenție cauzele care determină sesizările, nu numai că nu iau măsuri pentru a înlătura lipsurile semnalate, dar care se și „supără“ pe cei ce îndrăznesc să atragă atenția organelor superioare asupra acestor lipsuri. Un asemenea exemplu ni

văămînt a raionului Drăgănești Vlaşca.

La sesizările unei profesoare de la Școala de 7 ani din comuna Epurești, în gazeta noastră s-a publicat un articol care critica modul defectuos și total nepedagogic în care au fost alcătuite catedrele în școala susamintită. Se arată că la distribuirea orelor nu s-a ținut seama de specialitatea fiecărui profesor, lucru de natură să aducă prejudicii muncii din școală. Secția de învățământ a raionului (șef tov. Tirnăcop) a „răspuns“ prompt. La fața locului s-a deplasat un inspector care a organizat o ședință specială cu întreg colectivul pedagogic al școlii. Numai că, la această ședință, în loc să se discute „motivele“ ce au determinat distribuirea nepedagogică a orelor, s-a discutat „atitudinea“ profesoarei care, semnaland presei aceste deficiențe, (bineînțeles, după ce văzuse că organele locale nu le iau în considerație), a aruncat o „lumină proastă asupra raionului“. Este adevărat că profesoarei respective i s-au repartizat apoi ore în specialitate. De atunci însă, nu se pierde nici o ocazie pentru a se face șicane, aluzii răutăcioase? Cum de își poate permite secția de învățământ o asemenea atitudine? Și de ce secția de învățământ a regiunii nu curmă asemenea practici?

Să înlăturăm soluțiile „comode“

O altă problemă care se ridică în munca cu scrisorile și cererile oamenilor muncii, este ușurința cu care unele secții de învățământ îndrumă spre organele centrale pe diferiți solicitanți pentru a obține de la aceștia rezolvarea lor.

La unele direcții în M.I.C. se adună zeci și sute de cereri sosește din diferite părți ale țării, tocmai datorită ușurinței cu care secțiile de învățământ au îndrumat pe solicitanții să se adreseze ministerului. Este vorba de comoditate, pentru că în cele mai multe cazuri, șefii secțiilor respective și-au și puteau lămurii pe solicitant că cererea lui este neîntemeiată și că în nici un caz nu se putea obține aprobarea, deoarece aceasta ar însemna călcarea dispozițiilor și principiilor legislației școlare existente. Secțiile de învățământ trebuie să știe că o asemenea comoditate are consecințe din cele mai neplăcute. O asemenea consecință este supraîncărcarea unor servicii din minister cu probleme rezolvate în principiu și care puteau fi de la început lămurite.

O altă problemă din activitatea secțiilor de învățământ și cultură în domeniul cererilor este ușurința cu care se amină un răspuns, cînd este evident din capul locului, că aceasta nu poate fi decît negativ. Am asistat, de pildă, la o discuție între adunătura Secției regionale de in-

vățământ și cultură a Sfatului popular regional Bacău și o tovarășă care solicita aprobare pentru transferul unui nepot al ei, de la o școală profesională din Piatra Neamț, unde domiciliu și părinții copilului, la școala profesională din Bacău.

— Pentru ce vreți să-l aduceți în Bacău, a intervenit în discuție inspectorul general din M.I.C. care era de față.

— Aș dori să-l înfiez, iar secția de învățământ mă poartă pe drumuri. M-a trimis mai întîi la directorul școlii. Acesta mi-a spus că are clase supraîncărcate și nu-l poate primi. Apoi tovarășul șef al secției mi-a zis să mai trec pe aici. Acum este a patra oară cînd vin.

— Cererea dv. nu poate fi soluționată decît la sfîrșitul anului — i-a răspuns inspectorul. Acum este tîrziu și, după cum v-a spus directorul școlii, nu mai sînt locuri.

— De ce este greu să se mai introducă o bancă în plus? Am să mă duc la minister. Inspectorul general i-a explicat cu răbdare că nu e vorba de o bancă în plus sau în minus, că în interesul instruirii elevilor există anumite norme pedagogice care trebuie respectate. Tovarășa a înțeles și și-a exprimat regretul că nu i s-a explicat de la început. Socotim că este cazul ca secțiile de învățământ să acorde o atenție mai mare acestor probleme, pentru a scuti pe oamenii muncii de drumuri inutile.

Majoritatea oamenilor muncii se adresează în probleme școlare, la început, direct școlilor. Numai în măsura în care nu le rezolvă acolo ei apelează la secțiile de învățământ raionale, regionale și chiar la minister. Tocmai de aceea este foarte important să se îmbunătățească munca privind cererile oamenilor muncii, în primul rînd, la școală.

Desigur, sînt și cereri pe care nu le poate soluționa directorul școlii. Unele sînt neîndreptățite, altele sînt de competența organelor superioare. Este bine în ce privește cererile neîndreptățite să se explice cu răbdare solicitantului motivele pentru care acestea nu pot fi soluționate favorabil. Dar, se întîmplă că unii directori nu lămuresc solicitantului motivele pentru care nu se poate da aprobarea cerută. Mai mult chiar — și aceasta este cu atît mai grav — cînd sînt arate „bunavoință“, unii directori dau răspunsuri de acest gen: „Cererea dv. e împotriva dispozițiilor care reglementează activitatea școlară, dar dacă îmi aduceți aprobare de la secția de învățământ, (sau de la minister) eu n-am nimic împotriva“. A răspunde în felul acesta e de două ori greșit. În primul rînd îl punem pe om pe drumuri, îl răpim timp lui și organelor superioare și în al doilea rînd, creăm în conștiința acestor oameni credința că pot fi încălcate normele legale. Evident aceasta are un efect dăunător și din punct de vedere educativ.

Grijă pe care o manifestă Partidul Muncitoresc Român și guvernul Republicii Populare Romine pentru ridicarea nivelului material și cultural al poporului se răstrînge neconținut în munca și viața fiecărui om al muncii. Devotamentul poporului pentru politica partidului se manifestă în munca neobosită de zi cu zi, în abnegația cu care participă la înlăturarea marelui edict al socializmului.

Oamenii muncii consideră că o datorie de onoare participă la conducerea statului, la gospodărirea bunurilor obștești. În multe din scrisorile adresate organelor de partid și de stat se fac propuneri prețioase care, traduse în viață, ajută la îmbunătățirea muncii în diverse sectoare de activitate. Documentele de partid ne cer să dăm mai mare atenție rezolvării la timp a cererilor, scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii. Examinarea acestora și rezolvarea lor operativă sînt obligații de cea mai mare importanță care revin fiecărui director de școală, inspectorilor și șefilor secțiilor de învățământ.

Colectivele multor secții de învățământ și cultură dovedesc spirit de răspundere față de rezolvarea scrisorilor. Dar după cum am arătat în cele câteva aspecte prezentate în pagina de față, mai există încă și situații în care se vădește superficialitate, formalism și neglijențe în examinarea și rezolvarea lor.

Asemenea deficiențe dau naștere la consecințe din cele mai neplăcute: drumuri zadarnice, cheltuieli inutile, timp pierdut. Socotim că este cazul ca fiecare secție de învățământ să analizeze activitatea desfășurată pînă acum în domeniul rezolvării scrisorilor oamenilor muncii și să ia de urgență măsuri pentru lichidarea deficiențelor semnalate.

Experimentul de la clasele I-IV

— Păreri ale unor cercetători de la Institutul de Științe Pedagogice *) —

Organizarea muncii — factor de bază

Consfăturile regionale ale cadrelor didactice antrenate în experimentul referitor la sistemul de predare pe obiecte de către specialiști la clasele mici, care au avut loc în ziua de 9 ianuarie 1962, reprezintă un eveniment deosebit de important în viața școlii noastre.

Conținutul referatelor prezentate de către Comisiile regionale de coordonare a experimentului, dar mai ales discuțiile ample purtate cu interes de un număr important de cadre didactice, au scos la iveală numeroase probleme pedagogice, metodice, organizatorice.

Rezultatele obținute în primul trimestru au fost puternic influențate de condițiile create pentru desfășurarea experimentului, de caracterul măsurilor organizatorice luate de fiecare regiune, raion și școală. Acolo unde clasele experimentale și de control au avut același nivel din punct de vedere al cunoștințelor și deprinderilor și unde s-au respectat cerințele prevăzute în instrucțiunile date de M.I.C. în acest scop, s-a putut realiza o analiză comparativă concludentă din punct de vedere științific. Acolo unde aceste condiții nu au fost îndeplinite, unde bunăoară clasele experimentale au avut la începutul experimentului un nivel mai scăzut decât cele de control, este explicabil că rezultatele la învățură ale elevilor sînt și acum, la sfîrșitul trimestrului I, inferioare.

La unele școli, clasele experimentale au fost alese dintre acelea la care în decurs de 2-3 ani s-au perindat 4-5 învățători, fapt care a determinat nivelul slab la învățură și disciplină. În această situație se află multe clase între care clasa a IV-a B de la Școala nr. 8 ani din comuna Făurești-Oltețul, regiunea Oltenia, ș.a. Chiar și în primul trimestru al acestui an școlar, la unele clase experimentale, fluctuația de cadre a continuat. La școala experimentală din Satu Mare la clasa a III-a experimentală s-au perindat de la începutul anului școlar 3 profesori la obiectul limba română. De asemenea, la clasele a III-a și a IV-a experimentale din comuna Independența, regiunea Galați, în perioada 15 octombrie — 7 decembrie, s-au schimbat la limba română 7 cadre didactice.

Nu poate fi trecut cu vederea nici procesul psiho-pedagogic specific perioadei de adaptare a elevilor la noile condiții ale sistemului cu mai mulți pedagogi. Procesul de restructurare a stereotipului dinamic al elevilor format în anii anteriori în condițiile predării de către un singur pedagog, care solicită un efort psihic sporit din partea lor, nu poate să nu influențeze negativ pe o anumită perioadă randamentul muncii acestora.

Discuțiile au subliniat faptul că o serie de greutăți în această privință s-au datorat nerespectării nici în această privință a instrucțiunilor M.I.C. de a se încadra profesorii cu o bună pregătire pedagogică și cu o bogată experiență la catedră. Au existat condiții obiective care au determinat secțiile de învățămînt să încadreze la diferite discipline, în lipsa profesorilor cu o calificare de specialitate, învățători cu aptitudini și preocupări pentru obiectul respectiv (regiunea Dobrogea, Oltenia, Maramureș). Rezultatele obținute au dovedit că aceasta constituie o soluție mai bună față de aceea pe care au adoptat-o secțiile de învățămînt ale orașelor București și Cluj, care au aplicat mecanic instrucțiunile M.I.C. încadrînd profesori de o anumită specialitate, la discipline de alt profil (profesori de matematică pentru predarea muzicii, profesori de geografie pentru predarea desenului, sau de limba franceză pentru predarea istoriei). Aceasta a dus la prelungirea perioadei de adaptare la noile condiții, atît a profesorilor cît și a elevilor.

Una dintre problemele mult discutate la consfătuiri a fost și asigurarea condițiilor unice de func-

ționare a claselor experimentale și de control. Într-o serie de școli această problemă se prezintă sub două aspecte: atît clasele experimentale cît și cele de control funcționează în a doua jumătate a zilei, sau, clasele de control funcționează în altă jumătate a zilei decît clasele experimentale, situație cu totul contraindicată (școli experimentale din orașul Constanța, unele școli din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Brașov etc.).

Laolaltă cu această problemă a

Cunoștințele elevilor — criteriu de apreciere

Cu toate aceste greutăți care au influențat rezultatele la învățură, la clasele experimentale, atît referatele cît și participanții la discuții au dovedit printr-o serie de fapte că în majoritatea școlilor, nivelul și temeinicia cunoștințelor elevilor din clasele experimentale sînt superioare față de nivelul elevilor din clasele de control.

Aceasta o dovedește în primul rînd, procentul mai ridicat al elevilor promovați în clasele experimentale din unele școli față de clasele de control. De pildă, nivelul de promovabilitate la clasa a III-a experimentală la Școala nr. 8 ani nr. 10 din Constanța este cu 15,78% mai ridicat față de clasele de control, iar la clasa a IV-a experimentală de la aceeași școală cu 12% față de una din clasele de control și cu 22% față de cealaltă clasă de control. Situații asemănătoare se găsesc și la școlile din Năsăud, Focșani, Băilești.

În ceea ce privește procentajul de promovabilitate pe regiuni, acesta diferă. Cu toate că în unele regiuni ca: Banat, Dobrogea, Cluj, promovabilitatea la clasele de control este mai ridicată față de clasele experimentale cu cîteva procente, iar la altele rezultate asemănătoare (Brașov), în alte regiuni, cum sînt regiunile Oltenia, Galați, procentul promovabililor este mai ridicat la sfîrșitul primului trimestru la clasele experimentale față de clasele de control.

Aceste cifre nu ne spun însă totul. O situație concludentă reiese din analiza rezultatelor obținute de elevi cu ocazia probelor de control. În unele școli, la proba din septembrie, elevii de la clasele experimentale s-au prezentat sub nivelul elevilor de la clasele de control. Ulterior, cu ocazia unor sondaje care s-au efectuat spre sfîrșitul trimestrului I, aceleași clase experimentale au obținut o situație la învățură net superioară față de clasele de control. De exemplu, elevii clasei a III-a experimentale de la Școala nr. 8 ani nr. 20 din Galați, care la primul sondaj se aflau sub nivelul clasei de control, la sfîrșitul trimestrului au depășit cu mult clasa de control, reușind să devină o clasă fruntașă pe școală (97% promovați). Trebuie de asemenea, subliniat ritmul în care se îmbunătățește situația elevilor la învățură din clasele experimentale față de situația elevilor din clasele de control. La matematică, elevii din clasele experimentale de la școala experimentală din Brăila, de la primul sondaj pînă la sondajul de la sfîrșitul trimestrului I, au înregistrat un ritm de creștere a nivelului la învățură de 1,90%, în timp ce elevii de la clasele de control, în aceeași perioadă, numai de 0,50%. Concluziile în această privință este situația pe care a prezentat-o la consfătuire Școala nr. 10 experimentală din Constanța, care la proba de sondaj inițiată de către conducerea școlii în luna decembrie, la matematică în clasa a III-a experimentală a obținut 77,1% note de trecere, cu 6,6% mai mult față de primul sondaj și cu 4% și respectiv 6,1% față de clasele a III-a de control. La clasa a IV-a progresul elevilor de la clasa experimentală este chiar mai evident, 10-15% față de clasele de control.

Aprecierea nivelului elevilor făcută pe baza probelor de control infirmă uneori aprecieri obținute

foșt abordată în discuții și problema întocmirii orarilor pe baza cerințelor pedagogice. La întocmirea orarilor în unele locuri s-a avut în primul rînd în vedere interesele cadrelor didactice și nu ale experimentului.

Toate aceste lipsuri de ordin pedagogic și organizatoric sînt factori care influențează negativ rezultatele experimentului, îngreunînd totodată activitatea comisiilor în seama cărora stă sarcina îndrumării și evidențării muncii.

curentă la clase de către pedagogii diferiți. La școala experimentală din comuna Luna, raionul Turda, reiese pe baza notelor din cataloage, că elevii de la clasele de control au un nivel mai ridicat de cunoștințe decît elevii din clasele experimentale. Pentru verificarea acestei situații, conducerea școlii a dat o lucrare de control la ambele clase, ale căror rezultate au dovedit o situație inversă. De pildă, la matematică, clasa de control în al cărui catalog nu figura nici o notă de 4, la proba de control 14 elevi au obținut note sub limită, iar clasa experimentală, care avea un număr de 12 elevi cu note sub limită în catalog, la proba de control numai 3 elevi au obținut note sub limită.

Aceste date ne demonstrează că nu totdeauna aprecierea cunoștințelor prin note de către diferiți pedagogi constituie criteriul cel mai sigur pentru comparație în cercetarea științifică.

Participanții la discuțiile consfătuirilor au ilustrat prin variate și numeroase exemple modul în care noul sistem de predare contribuie la ridicarea calității cunoștințelor elevilor. Faptul că fiecare profesor în parte are în vedere, atunci cînd predă, întregul ansamblu al cunoștințelor în corelația lor dialectică, îi oferă posibilitatea eşalonării acestora în perspectivă. De pildă, profesorul Buciuc Constantin de la Școala experimentală din comuna Negru Vodă, regiunea Constanța, a considerat că este mai indicat să predea cunoștințele de ortografie și punctuație în corelație cu celelalte cunoștințe de gramatică, acordînd atenție dictărilor fonetice și explicării problemelor de ortografie la nivelul de accesibilitate al elevilor.

O problemă specifică școlilor cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare se ridică în legătură cu predarea limbii române. Folosind metode și procedee specifice obiectului limbii române, profesorii din aceste școli au reușit să asigure elevilor un vocabular bogat și corect, mult superior elevilor din clasele de control.

În predarea aritmeticii s-a arătat că profesorii, folosind consecvent un limbaj științific, au reușit să determine și pe copii să întrebuițeze un limbaj matematic corect.

„Folosind permanent un limbaj matematic adecvat, precum și procedee variate pentru rezolvarea unor probleme — spune tov. Gheorghe Negulescu, directorul Școlii experimentale din Tg. Jiu — profesorul de matematică a reușit să îmbogățească vocabularul elevilor din clasele experimentale și să dezvolte simțitor judecata acestora, precum și orizontul general de cunoștințe“. Tov. Căciulă Traian din Brașov, procedînd în același fel, a reușit să determine pe copii să-și însușească în mod conștient termenii înmulțirii și împărțirii, precum și funcția fiecărui termen.

De asemenea, în consfătuiri s-a scos în evidență progresul realizat de elevi în formarea reprezentărilor și noțiunilor din domeniul istoriei, geografiei și științei naturale, precum și în dezvoltarea gândirii logice prin înțelegerea legăturilor cauzale între fenomene.

Deși în cadrul consfătuirilor s-a acordat o atenție mai mică problemelor metodice, totuși au reieșit unele aspecte specifice avantajoase în munca profesorilor, care contribuie la îmbunătățirea

șablonizării procesului de învățămînt. Tov. Teodora Iancovici, directoarea școlii experimentale din T. Severin, arată că datorită procedurilor folosite în timpul verificării cunoștințelor de către profesori, s-a reușit să se înlăture în bună măsură răspunsurile monosilabice, fragmentare, care se practică de obicei în condițiile obișnuite ale verificării cunoștințelor în clasele mici, precum și tendința de a reda mecanic conținutul textului din manual.

Într-o bună măsură, atenția participanților la consfătuiri a fost reținută de discuțiile purtate în jurul problemelor predării de către specialiști a educației fizice și muzicii, începînd cu clasa a I-a. În unanimitate s-a apreciat atît de către profesori, cît mai ales de către învățători, avantajele pe care le asigură predarea acestor discipline de către profesori. Cunoașterea problemelor de teorie și metoda exercițiilor fizice, precum și cunoașterea caracteristicilor anatomo-fiziologice ale organismului copiilor și a unui număr variat de exerciții fizice necesare dezvoltării armonioase a copiilor, au făcut ca profesorii de educație fizică de la clasele experimentale să adapteze conținutul programei la condițiile specifice de vîrstă, contribuind pe această cale la dezvoltarea și călirea organismului elevilor.

Probleme deosebit de importante au fost prezentate în cadrul consfătuirilor din regiunea Oltenia, de către prof. Grigore Ionescu, care a reușit să dezvolte la unii elevi aptitudini ce depășesc pe cele atinse de elevii din clasele mai mari. Totodată a fost demonstrat faptul că organizarea lecțiilor de educație fizică a contribuit la educarea disciplinei conștiente a elevilor, la formarea spiritului de ordine, la stabilirea unor relații tovarășești de înțeles.

De asemenea, a fost unanim apreciată predarea muzicii de către profesori la clasele mici, ca mijloc important de educație multilaterală a elevilor. În discuțiile consfătuirilor s-a subliniat pe lângă celelalte avantaje privind educația muzicală a copiilor — educarea sensibilității, ritmului, gândirii muzicale ș.a. — și posibilitatea educației muzicale chiar și la copiii lipsiți de aptitudini muzicale. Putînd să utili-

zeze procedee variate, instrumente muzicale, profesorul de muzică realizează lecții interesante, cît mai apropiate de specificul vârstei elevilor. De pildă, profesorii Cristea Olteanu de la școala din Măcin și profesorul Ioan Rațiu de la școala din Tirnăveni, preocupați de realizarea unei educații muzicale multilaterale, în alegerea repertoriului muzical, se străduiesc să aleagă acele bucăți care contribuie la aprofundarea treptată a noțiunilor muzicale în strînsă legătură cu dezvoltarea simțului ritmic și al armoniei.

Consfătuirile ar fi cîștigat dacă pe lângă relațiile cadrelor didactice și ale părinților cu privire la eficacitatea noului sistem de muncă s-ar fi pus în discuție și păreri și atitudinea elevilor asupra cărora s-au aplicat măsurile experimentale. Aceasta ar putea constitui unul dintre obiectivele etapei următoare a experimentului.

Totodată consfătuirile au subliniat și unele deficiențe care se manifestă în activitatea profesorilor ce predau la clasele experimentale. S-a arătat, de pildă, că unele lipsuri se datoresc în primul rînd unei insuficiente pregătiri pedagogice a profesorilor, în special pe linia cunoașterii particularităților muncii cu clasele mici, fapt constatat mai ales la profesorii care n-au lucrat niciodată cu elevii mici. O parte din lipsuri s-au datorat unei insuficiente cunoașteri a programelor și manualelor de la celelalte obiecte care se predau la clasa respectivă. De asemenea unele lipsuri se datoresc slabei preocupări din partea unor profesori pentru studierea metodicilor de predare la clasele mici. Aceasta s-a reflectat în nivelul redus al deprinderilor de muncă independentă a elevilor, în însușirea formală a unor cunoștințe predate, precum și în slaba realizare a corelației între cunoștințe.

Superioritatea rezultatelor obținute la clasele experimentale au determinat pe mulți învățători să solicite sprijinul profesorilor de specialitate în organizarea și desfășurarea lecțiilor. În mai multe regiuni — Cluj, Oltenia, Mureș-Autonomă Maghiară, Maramureș — învățătorii au cerut ca și desenul să fie predat de profesori de specialitate, începînd cu clasa I.

Acțiunea stimulatorie a experimentului

Cadrele de conducere de la regiuni, raioane și școli au subliniat că experimentul, în școlile în care a fost organizat, a constituit un factor stimulator în activitatea întregii școli, în creșterea exigențelor, chiar și la clasele care n-au fost cuprinse în sfera cercetării. Nu poate fi trecut cu vederea efortul susținut și preocuparea permanentă a învățătorilor de la clasele de control în scopul menținerii și chiar cu eforturi excepționale, al depășirii la anumite obiecte a claselor experimentale.

Aceste fenomene dovedesc caracterul mobilizator al experimentului organizat de M.I.C., al rolului său în ridicarea procesului instructiv-educativ al școlii noastre la un nivel superior.

Consfătuirile au scos la iveală un alt fapt semnificativ pentru nivelul conștiinței cadrelor noastre didactice din școli: colaborarea strînsă dintre învățătorii de la clasele de control și profesorii care predau la clasele experimentale în scopul reușitei experimentului. Pe deoparte învățătorii de la clasele de control au sprijinit pe profesori în privința cunoașterii specificului procesului pedagogic cu copiii mici, metoda predării la clasele I-IV, mijloacele de realizare a unității de cerințe față de elevi. Numeroși profesori de la școlile experimentale din Turda, Dej, Craiova, Constanța au arătat la consfătuiri că procesul adaptării lor la condițiile de muncă cu elevii mici a fost ușurat de sprijinul acordat sistematic de învățătorii școlii. Pe de altă parte învățătorii din numeroase școli au arătat că datorită sprijinului primit din partea profesorilor de

specialitate s-a putut îmbunătăți mult calitatea predării la clasele lor.

Sistemul predării pe obiecte de către profesori la clasele mici ridică, între altele, importanta problemă pedagogică a realizării unității procesului instructiv-educativ. Cu toate că ea nu a constituit obiectul unor discuții speciale, problema unității de acțiune a profesorilor în procesul de învățămînt se impune a fi luată în seamă, în sensul gășirii unor mijloace comune de către toți profesorii de specialitate în vederea realizării cerințelor programelor la un nivel corespunzător înțelegerii elevilor.

Rezultatele experimentului, chiar și numai după primul trimestru, determinate în cea mai mare măsură de colaborarea strînsă între profesorii de specialitate și învățătorii cu o bogată experiență pedagogică, duc la concluzia că eficacitatea muncii didactice depinde atît de pregătirea de specialitate și pedagogică, cît mai ales de sistemul de organizare a predării pe obiecte.

Conținutul bogat al problemelor dezbătute în consfătuirile regionale organizate de M.I.C. constituie un ajutor și pentru colectivul de cercetători al Institutului de Științe Pedagogice, un ajutor în confirmarea datelor obținute de cercetarea intensivă pe care o desfășoară în cele cinci școli din Capitală, repartizate de M.I.C., dîndu-i sugestii prețioase pentru rezolvarea unor probleme pedagogice de care se preocupă.

CORNELIA MARINESCU
MARIN VIȘAN

Cercetători științifici principali la Institutul de Științe Pedagogice.

*) Cercetătorii Institutului de Științe Pedagogice au luat parte la

OBSERVAȚII PRIVIND MANUALELE ȘCOLARE

Limba română (gramatica) pentru clasa a VI-a

Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a reflectă în bună măsură strădania autorilor săi de a face din el un ghid care să-i ajute pe elevi să vorbească și să scrie corect. În același timp, manualul ține seama de nivelul apercipitiv și de psihologia vârstei elevilor cărora li se adresează.

Plecând de la această preocupare evidentă, autorii au izbutit să formuleze unele definiții și reguli, limpede, precis, în propoziții scurte. Adesea, în însuși cadrul definiției, se vine cu un exemplu-două, care ilustrează definiția. (Pag. 153, 155, 157, 164, 180 ș.a.) Astfel latura teoretică și cea concretă se susțin reciproc. Îmbinarea strinsă, imediată a acestor două moduri de a face cunoscut și înțeles fenomenul gramatical, oferă elevului multe avantaje: îl fereste de primejdia memorării mecanice, îl deprinde să-și argumenteze afirmațiile, îl ajută să judece activ — asociind și trăgând concluzii în chiar procesul memorării — îl conduce la o însușire conștientă și cu un minim de efort a cunoștințelor.

O altă calitate a manualului de gramatică îl constituie faptul că aproape toate capitolele sale sînt urmate de observații (noi socotim corect, în asemenea cazuri, forma observării) privitoare la ortografie, uneori chiar la ortoepie și la punctuație. (Pag. 155, 166, 168, 171 ș.a.)

Din păcate însă, manualul de clasa a VI-a are și o serie de lipsuri. Alături de reguli și definiții corect formulate, s-au strecurat destule altele nezuibute. Definiția substantivului (pagina 161) este incompletă, de fapt nici n-ar fi posibil să enumerăm toate categoriile de obiecte (în înțeles gramatical) pe care le denumește substantivul. Dar atunci, la sfîrșitul definiției, să se fi folosit unul dintre obișnuitele „ș.a.” sau „etc.”

La paginile 200 și 202 sînt de asemenea definiții deficiente. „Pronumele care țin locul unui nume și arată depărtarea etc.” (Ține și alt loc pronumele?) Adjectivul demonstrativ însoțește substantivul pentru a-l determina) arăta, ca și pronumele demonstrativ, apropierea sau depărtarea”. Ne aflăm de fapt și în fața unor construcții necorecte din punct de vedere gramatical. (a-l... arăta). La pagina 208, e vorba și de un neadevăr din punct de vedere științific, căci numeralul cardinal poate fi și fracționar — ordinar sau zecimal.

Ceea ce considerăm noi ca o deficiență a manualului care ne pune în încurcătură în procesul de predare este faptul cum au fost alese textele. Recunoaștem, alegerea textului nu e de loc o muncă ușoară. Indiferent de fenomenul gramatical care ne interesează, textul trebuie să îndeplinească o sumedenie de condiții: să fie limpede și educativ în conținutul de idei, să fie pînă într-ăta de corect din punct de vedere gramatical, încît să constituie un model de limbă, să nu cuprindă termeni sau expresii care să implice explicații în afara obiectivului gramatical urmărit, să aibă o punctuație justă, riguroasă respectată, să nu fie sărac în idei. Se înțelege, textul trebuie să ofere un material de studiu care să reflecte fără echivoc fenomenul gramatical. Cel puțin cînd e vorba de gramatica școlară, cel puțin la clasele mici, cel puțin la lecțiile de predare.

Din aceste puncte de vedere puține texte incluse în manualul de clasa a VI-a ne sînt de folos. Să ne oprim la câteva dintre acestea care ne pun în încurcătură. La pagina 283 în mai puțin de trei rînduri apar cuvintele: cotigesc, ogradă, megieș, ocol, păpușoi. Să analizăm textul fără să explicăm cuvintele pe care elevii nu le cunosc? Nu se poate. Să le explicăm? Ne trebuie doar numai câteva minute pentru aceasta. Dar oare și o pierdere mică de

vreme nu devine mare, cînd, cu prețul ei, n-am reușit decît să împovăram mintea copilului cu termeni pe care el nu-i va folosi poate niciodată? Elevii noștri locuiesc în blocurile noi ale Capitalei în cele de la Onești, în centre industriale, în sate colectivizate, electrificate. Cîți dintre aceștia mai știu ce-i aceea cotigă? Desigur, nu e cazul să încărcăm lecția cu parantezele cerute de asemenea cuvinte care, evident, ne scot din linia dreaptă a obiectivului instructiv-educativ vizat.

La pagina 266, jos, e luat următorul citat din Caragiale: „Dar noi n-am declarată? strigă mama.” Din 7 cuvinte două sînt neclare. Scos din context, fragmentul se apreciază nemijlocit, de sine stătător și se poate crede că este vorba de o exprimare corectă, model. Ne întrebăm: era indicat un asemenea material de studiu?

La fel, cel de la pagina 260: „E rău copilului” nu este corect din punct de vedere gramatical. Dativul „îi” este absolut necesar într-o construcție de felul acesta. (În vorbire el se aude sub forma Ie).

O altă categorie de texte neinspirate alege o formă care, păstrînd dezavantaje ca cele de mai sus, mai prezintă și altele. Așa, de exemplu, la pagina 193, se află un text pe care elevii trebuie să facă exerciții recapitulative referitoare la adjectiv. Sînt aici însă construcții ca: „Toți paznicii” și „În cele mai de pe urmă...” Elevii trebuie să analizeze acasă, adjectivale. Deci, fără controlul și îndrumarea directă a profesorului. Cum vor analiza ei cuvîntul toți, cînd n-au făcut decît adjectivul calificativ? Cum se vor descurca în fața locușii adverbiale, în construcția căreia intră un articol adjectival (despre care elevii au învățat recent?) Afîindu-se la studierea adjectivului, ei vor fi înclinați să vadă totul prin prisma celor învățate aci.

Și mai dificilă este situația profesorului la conducerea analizei textului de la pagina 284: „Peste iarnă, mama iar s-a pus pe capul tatei să mă deie la școală.” Fraza aceasta se află, printre altele exemple, la lecția pentru completarea circumstanțială de timp. În ora precedentă, s-a predat circumstanțialul de loc. Este firesc și pedagogic ca verificarea cunoștințelor să se facă și pe măsura desfășurării lecției noi. Adică să se ia în discuție și complementele de loc care se găsesc în exemplele de se analizează. (Cu atît mai mult, cu cit se ivesc asemenea ocazii în toate frazele pe care se sprijină lecția teoretică de la pagina 284). Cînd se va ajunge și la textul citat mai sus, nu este exclus ca vreun elev să „descopere” și aci un complement de loc, punînd întrebarea: Unde s-a pus mama? O asemenea întrebare este chiar iminentă, dacă ținem seama că elevii nu au învățat încă despre locușii verba. Ei au dreptul să creadă că a se pune și pe capul (cuiva) sînt părți de vorbire de sine stătătoare. Întrebarea, răspunsul pe care-l implică, creează o atmosferă improprie, penibilă în clasă.

E bine că autorii gramaticii au ținut ca exemple să fie luate din bucăți cu care elevii sînt deja familiarizați (adică din partea manualului referitoare la literatură), dar ele trebuiau selectate totuși cu mai multă atenție. Putem cita destule titluri din manual de unde s-ar fi putut lua aceste exemple mai corespunzătoare scopului: „Patria”, „Partidul”, „Ardealul”, „Doina voinicăscă”, „Revoltă în port”, „Vino și vezi” etc.

Lată, în adevăr, câteva dintre problemele ce se leagă de faptul că nu toate textele din manual au fost alese cu grijă.

Într-un număr din anul trecut al „Gazetei învățămîntului” ne o-

cupam de aceeași problemă însemnată a alegerii textelor pentru analiza gramaticală. Arătăm în acel articol că nu este nici util și nici justificat să venim la analiza gramaticală cu texte al căror conținut și formă te trimit la evenimente și construcții de limbă cu totul învechite. Ne-am bucurat mult cînd în ziarul „România liberă” din 3 decembrie 1961, Eusebiu Camilar, în articolul intitulat „Lecția de geografie”, se minuna de radicala transformare și îmbogățire a vocabularului folosit de elevii școlilor noastre chiar și din cele mai îndepărtate cîtune. Și la orice lecție. Dacă lucrurile stau astfel — și așa stau, în adevăr — de ce tocmai la gramatică să-i trimitem pe elevi la limba vorbită acum mai bine de un veac (și încă și atunci, în cercuri sau regiuni limitate?) Așa cum spunea Eusebiu Camilar, mergem către viitor.

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

— Da, mi-a plăcut foarte mult această carte, tovarășă bibliotecară!...

Desenul — proiectiv partea a II-a

Noțiunile pregătitoare ale desenului tehnic se predau în școlile de cultură generală — respectiv în clasa a VIII-a desenul liniar, în clasa a IX-a și a X-a desen proiectiv. În special desenul proiectiv dezvoltă vederea în spațiu căci schița, care constituie veriga principală a desenului de execuție la scară, se întocmește după regulile desenului proiectiv și în conformitate cu standardele de desen în vigoare. De aceea atît profesorii de specialitate cît și manualele de școală trebuie să explice clar elementele geometrice ale reprezentărilor și în special ale operațiilor care se execută în desenul proiectiv (de exemplu pentru reprezentarea corectă a secțiunilor, pentru aflarea adevăratei lor mărimi, pentru executarea desfășurătorului etc.).

Dintre manualele apărute în ultimul timp vreau să mă opresc în mod special la „Desenul proiectiv — partea II-a pentru clasa a X-a”, elaborat de profesor C. Lepădatu și conf. univ. A. Haiducu.

Conform programei, manualul trebuie să cuprindă reprezentarea secțiunilor prin corpurile geometrice și intersecția corpurilor geometrice — care formează pregătirea esențială pentru prezentarea pieselor din desenul tehnic.

Ținînd seama de predarea acestor cunoștințe la clasa a X-a s-a redus în mod corespunzător cuprinsul programelor de specialitate din institutele de învățămînt superior, precum și din programele școlilor tehnice. Această formulă cere înțelegea mai înalte privind conținutul și accesibilitatea textului din acest manual și corectitudinea desenelor.

Din păcate însă, atît conținutul cît și formulările, notațiile și desenele se situează sub nivelul acestor exigențe. În primul rînd, lipsurile manualului se datoresc faptului că operațiile sînt prezentate în general fără a arăta temeiul lor geometric. Atît la aflarea adevăratei mărimi a muchiilor secțiunilor cît și la construirea desfășurătorului, elevul nu este îndrumat către înțelegerea acestor operațiuni esențiale ale desenului proiectiv.

O altă deficiență este folosirea unor expresii greșite și improprii. Astfel, la pag. 7: se întind suprafețele laterale... cînd expresia științifică corectă este: se desfășoară suprafețele etc.

La pag. 12: „Virful fix e” (care nu există în desen) se intersectează arcul literei care urmează:

La pag. 18: „punctele secțiunii din plan se roteșc în jurul virfului unghiului pînă pe urma Ph’ de unde merg paralele la urma Pv și se întîlnesc cu perpendicularele duse din aceleași puncte ale secțiunii din plan vertical, obținînd punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, care unite dau naștere secțiunii hexagonale...” Această frază conține erori serioase.

Astfel urma nu este Ph’ ci Phi, nu se roteșc punctele secțiunii din plan în jurul unghiului ci se reportează depărtările punctelor pentru a se întretăia cu perpendicularele duse din proiecțiile verticale ale virfurilor secțiunii etc.

La pag. 20: „punctele 1’, 2’, 3’, 4’, 5’, 6’ din text sînt altfel notate pe figură...” Se determină punctul S’ pe axul vertical... dreapta care unește punctele 1’ 4’ și care este axul frontal...”

La pag. 32: „...Punctele rotite se transportă în planul orizontal printr-o linie de ordine pe bv, în 50 și 60 de unde se roteșc înapoi pe cv și dv în 5 și 6”. (Notații care nu există, expresii necorespunzătoare — se transportă).

Asemenea exemple mai pot fi înlînite.

Executarea desenelor nu respectă adeseori STAS-urile în vigoare. De pildă cotarea cu linii de cotă paralele se face de o parte și de alta a axei, alternativ, nu ca în fig. 1, 11; 1, 12; 1, 16; 3, 14; 3, 15. Simbolul de cotă nu se scriu de o parte și de alta a axei, cum greșit s-a procedat în fig. 1, 9; 1, 10; 1, 11; 1, 16; 1, 27; 3, 4; 3, 15. De asemenea, nu este permisă scrierea cifrelor de cotă lîngă axa de simetrie ca în fig. 1, 9; 1, 11; 1, 16; 1, 27; 3, 14; 3, 15; nu se permite ca pe același desen, unele cote să fie scrise în interval și altele pe linia de cotă ca în fig. 1, 18; 1, 26; 1, 27, etc. Nu se folosește ca linie de rabateră linia intreruptă ca de exemplu în fig. 1, 18, iar pentru partea secționată și înlăturată se folosește linia P nu I, ca în fig. 1, 24. Liniiile pentru „transportul punctelor” cum se exprimă

autorii în mod impropriu, pentru a arăta drumul parcurs de un punct de pe axa Oy cînd se rabate axa Oy pe planul lateral sau cînd se transpune o coordonată egală la aflarea adevăratei mărimi, se trasează toate cu linii C3 (subțiri) iar nu cu linii P ca în figurile 1, 24; 1, 25; 3, 11; 3, 11 c; 3, 13.

Nu s-au menținut notațiile din prima parte a desenului proiectiv pentru aceleași elemente ceea ce era o obligație pentru autori care s-au angajat să elaboreze partea a II-a a manualului. Astfel, axele de coordonate sînt notate cu yH și yW ca în fig. 1, 15; 1, 24; 3, 6; 3, 11; 3, 12; 3, 13; în aceeași figură — 3, 6 de exemplu — se folosesc ambele denumiri de notații: în fig. 3, 6a — yH și yW, iar în fig. 3, 6b. — y ș y.

De asemenea, multe desene au notații greșite, necorespunzătoare. De exemplu la figurile 1, 1; 1, 2; 1, 4; 1, 5; 1, 6; 1, 8; 1, 15; 1, 14; 1, 23 bis; 1, 25; 2, 8; 3, 4; 3, 6; 3, 9; 3, 11; 3, 12; 3, 13 se folosesc aceleași notații pentru proiecțiile pe plane diferite și pentru adevărate mărime a secțiunilor, contrar regulilor din desenul proiectiv, care prevăd notații diferite. De asemenea proiecția izometrică din fig. 1, 2 trebuia executată cu laturile hexagonelor de bază ale trunchiului de piramidă una prin cealaltă.

Fig. 2, 2 și 2, 3 sînt greșit indicate în text, ele trebuie înlocuite una prin cealaltă. La fig. 2, 1 și Față de cele de mai sus consider neapărat necesar ca în viitor manualul să fie complet revăzut pentru a asigura predarea la un nivel corespunzător a acestei importante discipline.

Prof. ing. TH. NIȚULESCU

Chimia pentru clasa a X-a

Manualul de chimie pentru clasa X-a se numără printre manualele valoroase apărute în ultimii ani, are o tematică corespunzătoare cerințelor, iar lecțiile sînt bine sistematizate. În clasa a X-a elevii se familiarizează cu o serie de cunoștințe noi în legătură cu ioni, metalele și compușii importanți ai metalelor, Problemele și lucrările de laborator indicate după fiecare capitol ajută foarte mult la legarea teoriei cu practica, la adîncirea și aprofundarea materiei.

O cerință importantă a unui manual este însă ca el să țină pas cu dezvoltarea științei. În această privință, manualul mai are și unele lipsuri, deoarece cuprinde câteva date depășite de știință.

De exemplu, la pagina 171 în legătură cu reacția mercurului cu oxigenul, se pot citi următoarele: „...în aer umed mercurul, mai ales cînd este impur, se acoperă cu un strat subțire de oxid mercurios (Hg₂O)”. Cercetările cu razele Roentgen au arătat însă că această substanță nu este

de fapt, oxid mercuric (HgO), ci un amestec de oxid mercuric (HgO) și mercur.

Cînd sînt expuse proprietățile fizice ale plumbului, manualul arată că „lucul dispare în aer uscat, deoarece metalul se acoperă cu un strat cenușiu de protoxid de plumb (Pb₂O)” iar la proprietățile chimice ale plumbului se arată că „plumbul se combină cu oxigenul din aer la temperatura ordinară dînd suboxidul de plumb (Pb₂O) de culoare cenușie: 4Pb + O₂ = Pb₂O”. Cercetările moderne au arătat însă că substanța care era considerată protoxid de plumb (Pb₂O) nu este altceva decît un amestec de oxid de plumb (PbO) și plumb.

Este necesar ca în edițiile viitoare ale manualului să se elimine formulările depășite de știință, arătîndu-se în permanență elevilor că omul bazat pe legile materialismului dialectic și înarmat cu cuceririle științei moderne, pătrunde tot mai mult în tainele materiei.

Prof. ILLYES CAROL
(Chimie)

Cunoștințe de tehnologie in predarea economiei producției

Este evident că în practica producției problemele privind tehnologia, pe de o parte, și organizarea, planificarea și economia producției întreprinderilor industriale, pe de altă parte, se condiționează reciproc, sint interdependente.

Să luăm unele exemple. În proiectarea unei noi mașini pentru a fi produsă în serie într-o uzină constructoare se fac calcule economice privind productivitatea muncii, prețul de cost, calitatea producției rezultate, întreținerea, forța de muncă etc. și numai după ce toate aceste condiții au fost asigurate la nivelul tehnicii mondiale, se poate trece în faza următoare, la construcția propriu-zisă a mașinii, omologarea ei etc. De asemenea, la alegerea unui proces tehnologic se ține seama de condițiile economice și rezultatele aplicării lui.

Legătura reciprocă dintre tehnică și economie nu înseamnă însă că organizarea, planificarea și economia producției întreprinderilor industriale socialiste trebuie transformată într-o disciplină tehnică, determinante fiind aici legile obiective care acționează în cadrul orânduirii socialiste. Fără îndoială însă că în însușirea organizării, planificării și economiei producției întreprinderilor industriale socialiste de către elevii contribuie mult faptul că elevii cunosc în mare măsură tehnologia specialității lor și au efectuat o perioadă de peste doi ani de practică în producție.

Astfel la predarea unei lecții de organizare, planificare și economie producției întreprinderilor industriale socialiste privind planul de reparații, bunăoară, este necesar să se abordeze următoarele probleme: cauzele uzurii, definirea și clasificarea reparațiilor, influența întreținerii și a reparațiilor de bună calitate, planificarea reparațiilor etc. Profesorul va da desigur exemple specifice la clasa cu specialitatea motoare Diesel, altele la clasa de turbine cu abur sau la clasa de centrale, stații și rețele electrice etc.

De aci rezultă necesitatea ca toți profesorii care predau organizarea, planificarea și economia producției întreprinderilor industriale socialiste să cunoască într-o măsură destul de largă problemele tehnice, să se consulte și să păstreze o permanentă legătură cu cadrele didactice de la disciplinele de specialitate, pentru a putea da exemple concrete, accesibile și folositoare elevilor.

În același timp conducerea școlii noastre a atras atenția profesorilor cu pregătire tehnică ce predau în școala noastră organi-

zarea, planificarea și economia producției întreprinderilor industriale socialiste să nu depășească cadrul disciplinei și să-l transforme într-un curs special de tehnologia meseriei.

În timpul practicii în producție efectuate la diferite întreprinderi, elevii cunosc și își formează deprinderi în contact direct cu producția nu numai în legătură cu problemele stricte ale meseriei lor ci și cu o serie de alte probleme de cea mai mare importanță referitoare la activitatea economico-organizatorică desfășurată în întreprinderi — întreceri socialiste, normarea muncii, debitarea materialelor de către depozite etc.

Pe baza acestor cunoștințe și deprinderi formate în practica de producție, elevii își pot însuși mult mai temeinic problemele de organizare, planificare și economie producției întreprinderilor industriale socialiste.

Tot în scopul cunoașterii mai aprofundate de către elevi a problemelor privind activitatea economică a întreprinderilor ne-am propus în cursul trimestrului II al acestui an școlar ca alături de ridicarea nivelului general al predării acestei discipline, să se țină în cadrul grupului nostru școlar o serie de conferințe de către profesorii de specialitate — specialiști din producție sau cu funcția de bază în școală. Aceste conferințe se vor referi în special la tehnica nouă din domeniul energiei în strinsă legătură cu problemele de organizare, planificare și economia producției întreprinderilor industriale socialiste. Elevii au astfel ocazia și pe această cale să aprofundeze o serie de probleme din domeniul pentru care se pregătesc. De asemenea, cadrele didactice din școala noastră și-au adus contribuția la elaborarea unor manuale corespunzătoare de organizare, planificare și economie producției întreprinderilor industriale socialiste, necesare școlilor cu profil energetic.

Sintem siguri că inițiativa ca elevii școlilor tehnice de personal tehnic și elevii școlilor tehnice de maeștri, care trebuie să aibă cunoștințe mai ample din domeniul organizării, planificării și economiei producției întreprinderilor socialiste, să efectueze o parte din perioada totală de practică la serviciile plan, serviciile organizarea muncii, mecanic șef, proiectare, energetic șef etc. va contribui la însușirea într-un grad mai ridicat a cunoștințelor de organizare, planificare și economie a producției întreprinderilor industriale socialiste. Astfel elevii pot cunoaște nu numai atribuțiile unor anumite servicii din

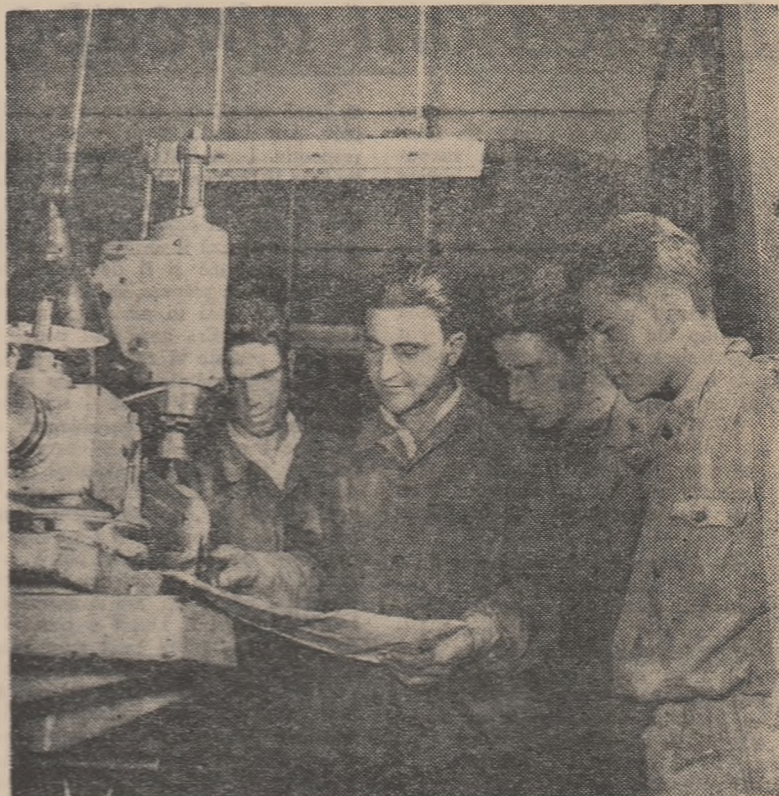
cadrul întreprinderilor ci și felul cum aceste atribuții se duc la îndeplinire.

Însușirea acestor cunoștințe de către viitoarele cadre ale industriei este absolut necesară întrucât tehnica modernă nu poate fi stăpînită și aplicată cu deplină eficacitate fără aprofundarea unor astfel de noțiuni.

O ultimă observație, de astă dată cu caracter critic.

Considerăm nepotrivit faptul că același curs se intitulează diferit la unele profile de învățămînt față de altele, de exemplu la unele „elemente de planificare a economiei naționale”, la altele „organizarea și planificarea producției întreprinderilor”, „organizarea și economia producției-normare tehnică”. Considerăm că cel mai corespunzător titlu este acela de „Organizare, planificarea și economia producției întreprinderilor industriale socialiste”.

Ing. GHEORGHE PREDĂ
director de studii al Grupului
școlar „Iosif Ranghet”
din București

Atelierele Școlii profesionale „Grigore Preteasa” din Capitala sunt dotate cu cele mai moderne mașini-unelte.

ELEMENTE INTUITIVE la lecțiile de tehnologia confecțiilor

Eficacitatea predării intuitive se mărește simțitor dacă elevele participă activ la colectarea materialului didactic, minuiesc acest material și dispun de elementele sale cele mai importante. Pornind de la aceste idei am antrenat întreaga clasă să ia parte activă la întocmirea și stringerea de materiale, la clasificarea lor în strinsă legătură cu lecțiile predate.

Astfel după ce le-am vorbit despre „Fibre animale” elevele au primit tema ca pînă la lecția următoare să-și completeze singure în caiet un tabel la care să atașeze mostre din principalele materiale — păr de cal, de bou, de capră, de iepure — toate ușor de procurat din întreprinderile de specialitate. Desigur că în acest fel diferențele dintre fibre și caracteristicile fiecăreia au fost memorate mai ușor și au rămas întipărite în mintea elevelor.

Completîndu-și în continuare planșele cu material intuitiv elevele au și prilejul de a repeta materia predată anterior — ceea ce înseamnă aplicarea experienței, a intuiției și în cadrul repetării materiei. Fixînd fibrele de lînă pe planșe — cel puțin pentru a fixa dimensiunile și așezarea lor estetică — elevele vor privi cu atenție și planșele lucrate mai înainte, făcînd și pe această cale comparația cu fibrele de bumbac, în sau cîneapă.

Alcătuirea planșelor le ajută pe eleve în mare măsură și în recapitularea materiei. Să luăm de pildă tema: „Materii auxiliare pentru confecții”. La lecția în care s-a vorbit despre ață, elevele și-au procurat și au completat o planșă mică pe care au anexat ca material demonstrativ diferite feluri de ață, după natura și folosirea lor: la lecțiile despre căptușeli, pînză întărită, vatăline, nasturi, copci, catarama au completat de asemenea planșele respective. Aceste planșe, așezate una lîngă alta, au furnizat, după parcurgerea întregii teme, tot materialul recapitulativ. Același lucru la tema „Țesături folosite în industria textilă” ș.a.m.d.

Să luăm în mină caietul unei eleve. De pildă caietul de tehnologia materialelor al elevei Paraschiva Niculescu din anul I.

Tema a III-a cuprinde fibrele vegetale — bumbacul, inul, cînepa etc. Pentru a putea recunoaște bumbacul ca plantă, caietul cuprinde un desen colorat, apoi are aplicată o capsulă naturală, învelită în foiță de celofan

După ce a scris despre diferitele țesături din bumbac eleva a aplicat în caiet mostre de ațică, creton, barchet, zefir etc. pentru a le putea recunoaște practic. Pentru o analiză mai științifică a lor, are o altă planșă cu structura fibrelor de bumbac, respectiv secțiunea mărită a acestei fibre.

Desigur folosirea unui atît de bogat material intuitiv nu mă face să pierd din vedere că pe măsura însușirii cunoștințelor și dezvoltării elevelor, trebuie să le formeze treptat și o gândire logică abstractă. Folosirea materialului intuitiv mă ajută și la acest lucru, căci la gîndirea abstractă se ajunge tocmai pe baza acumulării în memoria elevilor a unui mare număr de imagini concrete și reprezentări. Pentru aceasta fac de-a lungul fiecărei lecții comparații, generalizări și desprind concluzii pe care, de multe ori, le completez intuitiv.

În cadrul fixării cunoștințelor cer elevelor să-și noteze întrebările pe care le formulez privind elementele esențiale din lecții. Multe din întrebări sint astfel expuse încît permit folosirea unui material demonstrativ nou. Spre exemplu, la lecția de recapitulare a țesăturilor folosite pentru confecții vara, iarna, primăvara și toamna, elevele răspund completînd cu mici mostre cite o planșă pentru fiecare anotimp. Aceste planșe constituie de fapt temele pentru acasă efectuate de eleve.

Deși este absolut necesar, materialul didactic nu poate înlocui observațiile directe asupra obiectelor efectuate de eleve. De aceea la lecțiile de tehnologie specială, în afara planșelor cu tipare, prezint elevelor și obiectul gata confecționat — bluză, fustă, rochie. Și nu numai atît. Croind tiparul unei bluze iau ca model o elevă din clasă — toate măsurile le luăm pe eleve — tiparul executat este decupat, așezat pe material pentru croit trecîndu-se apoi la confecționarea malajului.

Programa școlară prevede în legătură cu predarea studiului materialelor și ore speciale de laborator. Prin ele se urmărește ca elevele să cunoască toate calitățile fizice și chimice ale fibrelor vegetale sau animale și ale firelor sintetice. Pentru aceasta am pregătite întotdeauna plicuri cu diferite fibre pe care le dau elevelor pentru a face proba prin ardere sau chimică obișnuindu-le să cunoască fără greșeață proveniența lor. Rezultatele obținute la probe le înscriem în tabele care sinte-

tizează posibilitățile de recunoaștere a fibrelor — analiza prin metoda organoleptică, proba arderii, proba de laborator și hidroscoplitatea.

Un alt material demonstrativ de mare însemnătate este graficul. Utilizarea graficelor mă ajută la adîncirea problemelor legate direct de o temă ca de exemplu, creșterea durabilității țesăturilor o dată cu procentul de relon din amestec, altelei ele mă ajută la popularizarea succeselor pe linia dezvoltării producției țesăturilor sau a sericulturii și perspectivele de viitor în acest domeniu. Îndemn elevele, socotind ca element important atît pentru instruirea cit și pentru educarea lor, ca în caietele de tehnologie să treacă o serie de știri, informații și amănunte tehnice în legătură cu industria textilă apărute în presă. Astfel la începutul caietului elevei Paraschiva Niculescu, despre care am mai vorbit, se află atașat un plic pe care scrie „Noutăți din presă”. Să luăm un articol la împlinire: „Cantități sporite de țesături de relon”. Este vorba de fabrica „Mătasea Populară” din București care a început să producă țesături din relon romînesc. În altul e popularizată secția nouă de țesături de bumbac a Fabricii de confecții București. În plic mai găsim fotografii ale țesătoarelor frunțase din țară și descrierea metodelor de muncă folosite de ele.

Urmărind și păstrînd noutățile din presă referitoare la industria textilă elevii nu numai că se leagă strîns de acest sector de producție dar își îmbogățesc în același timp cultura tehnică, li se dezvoltă patriotismul socialist, dragostea față de muncă, sentimentul că a munci este o cinste și o onoare. Elevele mele s-au deprins în acest fel să lege permanent cunoștințele căpătate de realizările tehnicii, de lupta oamenilor muncii din țara noastră pentru desăvîrșirea construirii socialismului.

Consider că transformarea caietului de tehnologie într-un mic album conținînd schemele intuitive ale lecțiilor și temelor corespunde pe deplin specificului predării acestei discipline în școlile din sectorul textile-confecții, constituind un mijloc important de adîncire a muncii instructiv-educative.

ELENA GAVRILIU
Școala de meserii confecții-
textile nr. 1 din București,

Cîteva propuneri

În societatea noastră pregătirea multilaterală a viitorilor muncitori presupune să le formăm un orizont cultural care să le dea posibilitatea de a înțelege și aprecia valoarea unei opere artistice, comorile literaturii clasice și contemporane etc.

Răsfoind manualul de limba romînă pentru anul I al școlilor profesionale, agricole și de meserii apare limpede preocuparea de a lărgi orizontul literar al elevilor, de a le îmbogăți cunoștințele în domeniul limbii, al creației artistice. Dar, pe lîngă calitățile lui incontestabile, manualul are și unele carențe care nu trebuie să fie pierdute din vedere atunci cînd lucrarea va fi revizuită și îmbunătățită pentru edițiile următoare.

Manualul se deschide direct cu Nicolae Bălcescu. Dar nu Bălcescu reprezintă primele începuturi ale istoriei noastre literare. Pușin despre literatura veche a cronicilor, despre cea a Școlii ardelenene și a Văcăreștilor se putea concentra foarte bine într-o lecție.

Marxismul a demonstrat legătura indisolubilă între baza economică și fenomenele de supra-

viața societății și fenomenul literar. În manual însă aproape nici nu se pomenește la vreo lecție despre viața socială și politică din diferite etape istorice, lucru foarte necesar mai ales cînd se studiază scrierilor clasici.

În plus, se simte lipsa uneia sau chiar a două lecții despre cultură în general, în care elevii să aibă prilejul de a-și însuși unele cunoștințe privind artele plastice (Grigorescu, Andreescu, Luchian etc.), muzică, școală, ziare și reviste etc. Lecțiile acestea împreună cu cele despre viața economică, socială și politică ar fi sudat puțin manualul, care nu ar mai fi rămas cu aspectul actual de antologie literară, cu lecții rupte una de alta, atunci cînd firesc ele fac parte dintr-un sistem perfect încheiat: istoria literaturii romine. E drept că s-a urmărit numai prezentarea vîrfurilor literaturii noastre: Bălcescu, marii clasici, Sadoveanu, Rebreanu și Arghezi (și dacă e vorba de vîrfuri, de ce nu se vorbește măcar în două fraze despre „Lucaferul” lui Eminescu?).

Prof. SERAFIM DUCU

Educatorii aproape de părinți

Copilul intră într-un mare număr de relații cu lumea înconjurătoare. Și aceste relații, care se împletesc, se dezvoltă și se complică pe măsură ce copilul crește, influențând și modificând personalitatea lui. Nu întotdeauna părinții își dau seama la timp de aceste modificări. Nu întotdeauna părinții găsesc metodele cele mai bune de educare a propriilor lor copii.

Educarea sistematică a copiilor nu poate fi concepută fără o cunoaștere profundă, permanentă, fără sesizarea la timp a fenomenelor ce apar în comportarea și conștiința lor.

Mă ocup de trei ani de o serie de copii. Majoritatea sînt fii de colectivști. Părinții se ocupă îndepărtat de educarea fiilor lor, îi trimit cu regularitate la școală, țin legătura cu noi, cadrele didactice. Această legătură cu părinții ne ajută — pe mine ca educator, pe ei ca părinți — să cunoaștem mai bine copiii, să adoptăm metodele cele mai eficiente de educare, să acționăm împreună.

În munca cu părinții am folosit formele obișnuite: ședințe lunare, lectoratul, vizitele acasă și consultațiile. În formele de comunicare colectivă cu părinții — ședințele lunare și lectoratele — am pus în discuție problemele cu caracter general specific întregului colectiv de elevi. Am insistat însă mai mult asupra formelor de muncă individuală cu părinții — vizitele la domiciliu și mai ales, consultațiile prin care am căutat pe de o parte să cunosc mediul în care elevul se dezvoltă, metodele folosite de părinți în educarea copiilor lor și pe de altă parte să dau îndrumările și sugestiile necesare, să înlătur acele metode greșite determinate de nepriceperea unor părinți.

Cele mai frecvente greșeli comise de părinți în educarea copiilor sînt determinate de faptul că aceștia nu cunosc temperamentul, înclinațiile copiilor lor și ca atare adoptă de multe ori metode contraindicate care au o influență negativă asupra dezvoltării lor. Alte ori intervin concepții greșite ale unor bunici sau ai altor membrii din familie care au și ele o înrîurire negativă asupra copiilor. În munca mea am căutat să descopăr toate cauzele care au determinat manifestarea într-un fel sau altul a elevilor mei. Voi ilustra cele ce am spus prin două exemple.

La una din consultații, părintele unui elev dezordonat și nesincer mărturisise: „Mă port cu el foarte aspru. Pentru moment, lucrează bine, dar imediat ce eu am trecut să-mi văd de lucru, el se grăbește, face tema cu numeroase greșeli sau n-o termină. Se furișează și pleacă la joacă”. Tatăl elevului și-a exprimat nemulțumirea că elevul nu ară-

tă bunăvoință, nu lucrează cu plăcere. Am discutat mult cu părintele respectiv. I-am arătat că felul aspru în care îl tratează pe elev este complet greșit, în contradicție cu metodele folosite în școala noastră. Felul cum procedează îl umilește pe copil, îl încapăținează și îl determină să nu lucreze cu plăcere, să nu fie sincer, să nu vadă în părintele lui un bun prieten. Era greu să-l conving pe acest părinte să renunțe la ideea că un copil trebuie să știe de frica tatălui. L-am sfătuit să-și schimbe atitudinea, să-și schimbe chiar tonul cu care i se adresează — care trebuie să fie blînd și prietenos, plin de bunăvoință. Să urmărească rezultatele copilului, să se bucure împreună de succesele lui. I-am arătat că elevul la școală este activ, lucrează corect și cu interes, ceea ce înseamnă că școala are o influență bună asupra lui. După o perioadă de cîteva săptămîni tatăl mi-a adus la cunoștință faptul că e mulțumit cum lucrează acum fiul său, că acesta și-a schimbat radical atitudinea față de muncă și de bună seamă, la aceasta a contribuit și schimbarea comportării sale față de copil.

Un alt caz. În clasa a II-a aveam o elevă cu rezultate foarte bune la citire, gramatică, lectură și la celelalte obiecte, cu excepția matematicii. Fetița gîndea încet la acest obiect, dădea uneori răspunsuri greșite și cu multă frică. Căutam să o încurajez. Într-una din zile, în discuțiile mele cu ea îmi spuse cu durere că toate obiectele va reuși să le învețe ea, numai matematica nu, că matematica i se pare grea, poate și fiindcă ea nu este o fetiță inteligentă. Pentru a mă convinge îmi spuse: chiar și părinții și bunica îmi spun că eu sînt grea de cap. Această mărturisire sinceră mi-a deschis drumul pentru găsirea leacului. Ce am făcut? M-am deplasat imediat la familia ei și am discutat cu mama fetei, cu bunica. Le-am arătat că aceasta este o idee care nu face altceva decît să demobilizeze pe elevă la cea mai mică pierdică. La toate acestea se adăuga și ajutorul excesiv pe care îl acordau părinții elevii, desigur tot din subaprecierea forțelor ei. I-am rugat, ca începînd cu ziua următoare s-o lase să lucreze mai independent, pe baza îndrumărilor date din clasă. În același timp, la matematică am fost mai atentă cu ea. Acum fetița este în rîndul elevilor frunțași și arată un deosebit interes pentru matematică. Aceasta numai datorită faptului că ea a căpătat încredere în propriile ei forțe.

Am mai avut de luptat cu dezinteresul unor părinți față de activitățile din afara școlii. Un părinte nu înțelegea de ce e necesar să-l aboneze pe fiul său la presă. El susținea că și fără citirea ei copilul va ști carte. Toți aceiași părinte era

însă nemulțumit de felul cum citește copilul. Aceasta m-a făcut să-i vorbesc despre rolul pe care îl au ziarul sau revista în dezvoltarea tehnicii citirii, a dragostei de citit, în informarea la zi a copilului cu problemele generale interne și externe, în formarea cetățeanului de mîine. Și această discuție a fost rodnică.

În munca mea nu m-am rezumat numai la a descoperi cauzele unor anumite manifestări ale copiilor și de a da îndrumări părinților. După fiecare vizită, după fiecare convorbire cu părinții, notez ce am discutat cu ei, ce măsură am luat împreună. Urmăresc și dacă părinții aplică măsurile stabilite și rezultatele pe care le obțin. Pentru citirea elevi cu multe lipsuri am introdus sistemul de a trece zilnic în carnetul de corespondențe, aprecierea temelor făcute acasă precum și disciplina elevului în școală.

Iată cum caut eu să-mi îndeplinesc sarcina de educator. Mă străduiesc însă să trag concluzii din fiecare acțiune pe care o întreprind și să le folosesc în munca viitoare.

I. UNGUREANU
Școala medie din Bujor,
reg. Galați

Afluență de elevi la bibliotecă: au sosit multe noutăți literare

Despre referate în orele de dirigenție

Pe tovarășa Maria Fanache — directoare adjunctă a Școlii medii „Gheorghe Lazăr” din Sibiu — am cunoscut-o nu de mult. Expri-mindu-mi dorința de a participa la o oră de dirigenție s-a oferit să mă însoțească. Am admirat atunci seriozitatea cu care a analizat lecția, felul cum a făcut legătura cu alte lecții ținute de profesorul dirigenție, ceea ce ilustra că, tov. Fanache, urmărește și cunoaște activitatea diriginților.

Caietul voluminos în care nota cu perseverență tot ce observă, m-a îndemnat să mă interesez mai îndeaproape de problemele muncii dirigințelului din școala respec-

tivă. După cum am fost informată — i-am spus tovarăsei directoare — răspundeți în cadrul conducerii școlii de activitatea diriginților. Ce problemă, privind organizarea orelor de dirigenție, se detașează cu mai multă pregnanță și cum vedeți soluționarea ei?

— Cele mai multe probleme — a spus tov. Maria Fanache — le-au ridicat orele de dirigenție la baza cărora stau referatele ținute de elevi. Rareori aceste ore reușesc să mențină atenția întregii clase sau să antreneze pe elevii la discuții rodnice. Cauzele sînt multiple. În bună parte insuccesul unor asemenea ore se datorește su-

perficialității unor profesori care reduc „organizarea” și „pregătirea” lor la numirea unui elev care să susțină referatul, la anunțarea elevilor de a se pregăti, lăra a le da indicațiile necesare. Astfel s-au petrecut lucrurile la clasa a IX-a „E” la o oră de dirigenție despre opera lui Nicolae Grigorescu. Rezultatul: referatul întocmit fără ajutorul și controlul profesorului, a fost unilaterala, nu a atins problemele esențiale. Discuțiile au fost și ele limitate. Clasa nu a putut fi antrenată. Ora s-a desfășurat haotic și a oferit profesorului dirigenție surprize, din care s-a descurcat destul de greu. Astfel de ore obosesc pe elevii antrenați în alcătuirea referatelor și în susținerea unor discuții artificiale.

Desigur, cred că nu putem elimina orele de dirigenție la baza cărora stau referatele lucrate de elevi. Vom veghea însă ca ele să se alcătuiască numai pe anumite teme — apropiate de înțelegerea copiilor — indicîndu-li-se conținutul materialului bibliografic cel mai accesibil. Munca dirigințelui nu trebuie însă să se rezume numai la atât. Dirigențele are datoria să ajute pe parcurs pe elevul care întocmește referatul, să controleze și să corijeze lucrarea în așa fel încît în fața elevilor să fie prezentat un referat interesant, accesibil — o bază pentru discuții vii.

Alteori, temele orelor de dirigenție sînt prea general formulate. Majoritatea acestora sînt sesizate și modificate încă la vizarea planului tematic. Totuși se mai întâmplă să se strecoare formulări generale. Iată, de pildă, la clasa a VIII-a „A” s-a dat unui elev să întocmească un referat pe tema „Învățămîntul în R.P.R.”. A fost un referat lung, obositor, cu termeni și expresii grele. După cum era și firesc, și discuțiile au trenat. Profesorul-dirigenție și-a dat el însuși seama cît de nepotrivită este o asemenea formulare pentru o oră de dirigenție mai ales la elevii din clasa a VIII-a.

Toate aceste probleme au fost și vor mai fi discutate în cadrul comisiei metodice a diriginților, în cadrul analizelor pe care conducerea școlii le-a organizat.

Am plecat de la Școala medie „Gh. Lazăr” din Sibiu cu convingerea că munca dirigințelui, organizarea orelor de dirigenție a stat și stă în atenția conducerii școlii, ceea ce asigură creșterea necontenită a calității acestui compartiment din ansamblul muncii educative ce se desfășoară în școală.

B. M.

Copiii muncitorilor capătă astăzi, de la vîrsta cea mai fragedă, primele noțiuni de inițiere muzicală. În fotografie, un aspect de la căminul fabricii de tricotate „București”.